

ARİF NİHAT ASYA

RUBÂİYYAT-I ÂRİF IV

Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Araştırmaları Merkezi Kütüphanesi	Dem. No: 76179	Tak. No:
---	----------------	----------

KOVA BURCU

MERHUM
A. RAGİP AKYAVAS

120. Sayfadaki «ERCÜMENT BATANAY» adlı
rubâî'nin son mısraı şöyle olacaktı:

«Aslında ya aydan, ya uzaydandı bu ses.»

(Ölçü - Yollar - Sayfalar - Sakız - Cezâevi -
Yolcular: I - X - Kova Burcu)

DEFNE YAYINLARI

Dizgi, tertip ve baskı :

ŞENYUVA MATBAASI
ANKARA — 1967

Ö L Ç Ü

Nimlilerim
Ragıp Akgün'ün
Tesekkürleriyle
Dünyâlarımızla
30 Mart 1967
Ankara

ÖLÇÜ

Bir başka hesap, başka birim istemeyiz;
Dünyâmızı ölçünle senin, ölçeceğiz:
Şarkıysa eğer söylediğin, genciz biz,
Ninniye eğer —demek ki hâlâ— bebeğiz.

TELGRAFIN TELLERİ

Mevsimlere sor, yollara sor, yellere sor!
Bir türkü yapıp da söyliyen dillere sor!
«Kuşlar mı konar telgrafın tellerine?»
Git, kuşları dalsız bırakan ellere sor!

ARMAĞAN

Ey lâle, senin uğruna bir can koydum;
Üstündeki yüksek rafa Kur'an koydum...
Nisanla bir altın armağan geldi bana..
Altın kızımın ismini «Nisan» koydum.

EV

Gün, onda tadardı en güzel akşamını;
Okşardı —zaman zaman— çınarlar, damını;
Dallardan inip pencerenin pervazına
—Ba'zan— gagalardı yavru kuşlar, camını,

ÖLMEK

İnsan var, öfkesiyle hincından ölür;
İnsan var, yılların basıncından ölür...
Bir gün, bakamaz kızarmadan çevresine:
Ey gökyüzü, insan var.. utancından ölür!

DALGALAR

Yer yer karışır kenarların, ortaların;
Rıhtımları sarsar, kabarıp taşmaların;
Düşman gibi, ey deniz, kıyarsın kıyına..
Bir hınc olup ard arda gelir dalgaların!

RÜBAİLER

— I —

Bir altın ışıktan, sezerim, olduğunu;
Bir altın oluktan, duyarım, olduğunu...
İstersen inanma.. ben, rübâîlerimin,
Bilmem bile, vezninin arûz olduğunu.

AY

Sensin ebedî sevgisinin Leylâ'sı;
Senden geliyor varlığının ma'nâsı...
Solsan da zaman zaman, tutulsan da senin
Çevrende döner bu milletin dünyâsı.

BASBUĞ

«Ney, ney!...» diye, Mesnevî'de neyden dile gel;
Gülden güle git gazelde, gülden güle gel...
Ey Pîr, rübâide de bir başbuğ olup,
Ardında bin altı yüz rübâî ile gel!

YOLLAR

DOĞUM

Ben, «artık, uyan!» dedim.. uyandın, anne;
Yandıkça canın, nasıl dayandın, anne?
Zor şeydi, çetin işti doğurmak... lâkin,
Doğmak, ondan kolay mı sandın, anne?

KÖY

Ey sazlı ve durgun dere, sevdim kıyını..
Son yavrunun, ey bahçe, ayırdın payını;
Pişman değilim, doğmak için seçtiğime
Bir köyle yılın, yolları silmiş ayını.

KASTAMONU'DA YAZ

Artık, yazı kim karşılasın alkışla:
Öksüz kaldık.. gitti gidenler, kışla!
Yazlık giyimiyle en güzel yolcusunu
Çok bekleyecek Olukbaşı'ndan Kışla! (*)

ÇUKUROVA

Zengin, eşsiz güzelliğinden belli:
D. ğmış bu sıcak bölgeye Allaah'ın eli...
Koynunda kavisler çizen ırmaklara da
Şâir bir millet, ad komuş kaafiyeli.

DAĞLAR

— I —

Çıksam temmuzla, yurdumun dağlarına;
Açsam susamış bağrımı dağ rüzgârına...
Karşımda yatarken ovalar sırtüstü,
Dağlar gibi baksam tepelerden yarına!

ÇAMLICA

Zümrüt tepe, ufku seyreder.. altı, Boğaz...
Üstünde yatan bir fakı var: ismi İvaz...
Âlemde odur murâd alan, Çamlıca'dan;
Kuşlar, havalar onun kadar hür olamaz!

NAMRUN (*)

Bir âbidenin görünce tuncunda beni
Yerler tanımaz göklerin avcunda beni...
Ardında, önünde yerleşin siz, Kale'nin;
Bulsun arıyanlar, Kale burcunda beni!

ÇIRMIKTI'DA SONBAHAR (*)

Gül gül ve alev alev yanan gallardan
Elbise giyer sevgililer, allardan;
Güzlerle akıık, mercan, altın... derken
Çırmıktı'ya yâkuut yağar dallardan.

POLAT (*)

Bir yayla, ki tattır, berekettir mayası;
Dağlar, yollar, sularla Kudret oyası.
Seccâde sererken ova, Derbend'e kadar, (*)
Mü'minlere vakti söyler Öğlenkayası. (*)

SULUMAĞARA (*)

Temmuzda onun uğruna çıktık yamacı:
Baktık, kapısında taşdirekler kapıcı..
Gördük, ki içerde her dikit bir mızrak;
Her sarkıt, başta bir Demokles kılıcı. —

BORA GECESİ

Kükreler gibi, coştukça coşar rüzgârlar..
Seller boşanırken, yıkılırken yarlar
Bir fâciadan manzaralar çekmek için,
Göklerde —zaman zaman— flâşlar parlar.

HARÂMİ DERESİ, HARÂMİ ÇAYIRI (*)

Korkunç harâmiler, ki yoldaşmışlar,
Kervanları uğraştırıp uğraşmışlar;
Fırsat düştükçe orda vurduklarını
Kargıyla, avuçla burda paylaşmışlar.

TECDE (*)

— I —

Pembem, yeşilim; tadım, kokum müjde benim..
Altın yemişiyle dallarım secde benim..
Diller derler: «Malatya'nın gözbebeği»;
Yaz kalbine, ey yolcu; adım, «Tecde» benim!

SOFRALAR

İkramdı taşan, Orduzu'dan, Barguzu'dan.. (*)
Kaç kerre nasîb aldı gönül, Çarmuzu'dan! (*)
Her dal ve her el, sunardı bir başka yemiş;
Her sofraya ziyâfetti çepiçten, kuzudan!

TECDE (*)

— II —

Yurdun, kıyılardan size gelmiş kadını,
—Mâdemki yazın, Tecde'de bulmuş tadını—
Dallarla yemişlerden uzaklarda, yarın,
Bir kız doğurursa «Tecde» koysun adını!

KARBOĞAZI

Anlatmaya yetmeyince destanla yazı
Terketti bilenler de mürekkeple sazı..
Kırklar'dan gördüğün kerâmetleri sen,
Bir bir, bize kendin anlat, ey Karboğazı! (*)

GÖZNE

Mersin'de yalarken yeri sam dalgaları
Çıktık yollarla Keşbükü'nden yukarı... (*)
Tam Gözne'ye yerleştiğimiz gün, baktık: (*)
Çağırır tepeden Gözne'yi Fındıkpinarı. (*)

— 12 —

AYASOFYA

Birgün, soluğum kesildi, nabzım durdu..
Bildim, ki ihânet, yüreğimden vurdu..
Ey mutlu Emîr, ey ulu Fâtih, beni sen,
Dillendirdin; torunların, susturdu!

ARDA

Ben, garpte bir akarsuyum, şarkta han;
«Arda'yla, derim, çerçevelenmiş bu vatan.»
Yatsın, uyusun rahat rahat, koynumda;
Tütsün bereket buram buram, koynundan!

KIRKPINAR

— I —

Meydanda, Alî gücüyle gayret giyeriz;
Meydandan uzaklaşınca gurbet giyeriz..
Yensek de, yenilsek de şereftir, yolcu..
Yıldan yıla Kirkpınar'da kispet giyeriz.

— 13 —

HORZUM

Geçtim daralan, genişleyen Horzum'dan; (*)
Fîrûze sular boyunca elmas kumdan...
Mahmûr gözümde, sanki, düşler vardı,
Ey yolcu, Çobancık'ta kalan uykumdan. (*)

EĞNER (*)

Eğner pazarında, yer yer, Eğner satılır;
Eğner sularında çamla sallar çatılır...
Aşk, imrenir Eğner'de yörük kızlarına..
Lâkin, yine kuytularda yalnız yatılır.

RODOS

Karşımda Rodos, bir gemi.. çıksam Rodos'a...
Akşam sularında yelken açsam Iodosa...
Ağzında demirlesem güzel Marmaris'in...
Bir müjde götürse martılar, Barbaros'a!

MEŞALELER

Şahit, çocuğum, geceyle gün, Ay'la Güneş :
—Yıllardır, asırlardır, ikizler gibi eş—
Birbirlerinin aynası hâlinde, Baba—
gürgür'le Yanartaş'ta yanar aynı ateş (*)

ZİYÂRET

İmanlı olun, güçlü olun, canlı olun :
Mânâsı nedir, yoksa yürek, elle kolun?
Ey türbemi —yer yer— dolaşanlar, taştan
Aslanları yetmez bana Aslanlıyol'un! (*)

HORYATLAR

Duymak mümkün, kulak verip Midyat'tan :
Söyler bizi Kerkük'le Musul, horyattan..
Seslensen, ey zavallı, duymaz sesini
Kızlar, analar, yavuklular.. feryattan!

UZAKTAN

Bir kuytudan annem, bana ses vermez mi?
Birgün de dedem, selâm göndermez mi?
Rü'yâma girip —uzaktan olsun— yüzünü
Bedbaht babam, oğluna göstermez mi?

BABAGÜRGÜR (*)

Yansın Babagürgür, gece gündüz yansın!
Varsın, kimi yangın, kimi bayrak sansın!
Hâlâ gözü yollarda olan Kerküklü'm,
Ondan ısınıp onunla aydınlansın!

DEPREM

— I —

Dam, kubbe, mahalle, köy... mezarlık şimdi...
Mevsimlerin insâfına kaldık, şimdi...
Yer yer, ezilip ölenlerin gövdeleri,
Öksüz, yuvasız başlara yastık, şimdi!

KAVŞAK

Dağlar ne güzel böyle, ipek kundakta!
Kim der, ki ölüm var, şu yakın kavşakta!
En ummadığım geçitte çığ olmak için
Karlar, yine, yer yer yığınak yapmakta.

GÖMLEK

Kuşlar uyarır Aband'ı, kuşlar uyutur... —
Rü'yâya dâhıp, zamânı, insan, unutur...
Zannetme bulut.. bir perinin gömleği bu...
Göller yıkamış... gökte güneşler kurutur!

ÇEŞMELER

—Necmettin HALİL'e—

Her hâlinden, yetiştiğim kutlu yerin,
Gönlümde güzel hâtıralar kaldı, derin...
—Bilmem— oralarda, ey çocukluk, hâlâ,
Muslukları altın mı sedef çeşmelerin?

TARSUS

Sendin görünen, düşümde meydan meydan;
Billûr minârelerle şamdan şamdan...
Gurbette tesâdüf ettiğim ırmaklar,
Ey Tarsus, akardı —sanki— Berdan Berdan!

ÜSKÜP

Bizden bize armağan eserdin, Üsküp..
Yıllar yılı, derdimizdi derdin, Üsküp...
Sen, el olamazsın.. ki Ziyâ İlhan'la (*)
Yahyâ Kemal'in doğduğu yerdin, Üsküp!

ANTEP

Binlikler, tatmış aşkı imbiklerden;
Doğmakta topaklar, gebe binliklerden...
İç Anteb'i akşam, şişelerden, yolcu;
Em Anteb'i, ay batınca, emziklerden!

DEĞİRMENDERE

Dallar başucunda, dalgalar pencerede;
Yaz, benzedi nîsâna Değirmendere'de... (*)
Târihle yaşıt, büyük çınarlar, yere de
Yelpâze gibiydi —ey çocuk— göklere de!

DEPREM

— II —

Sallanmak için yer —âdetâ— tembihli..
Baktık, busefer, sallanıyor Sâlihli...
Olsaydı şu memlekette sağlam bölge
Derdik: «o tarafta yerleşen, tâlihli.»

DEPREM

— III —

Azrâil'in ağzı, yağlanıp ballanıyor..
Çatlakları topraklarımın, dallanıyor...
Yer yer çatı çarpılsa da, sağlamdı temel..
Tanrı'm bu vatan, böyle, neden sallanıyor?

SALKIMLAR

Kızgın kayalardan esiyorken yalazı
Biz, fıskiyelerde seyre daldık bu yazı :
Bir buzlu havuzdan çıkarak, soframıza
Salkım salkım gelirdi Tarsusbeyazı. (*)

ŞERBET

Bir evde çocuk elleri şerbet sunuyor;
İsteksiz, kimse —sence— bulmuş, bunuyor..
Lâkin, yudumun, nasıl düğümlenmez ki
Sunduğuna, sunan da imrenip yutkunuyor.

16 AGUSTOS 1964

— Fahrettin Kırzioğlu'na —

Bir da'vet var.. hatırlıyan, Alpaslan!
Bir şanlı geçit.. hazırlıyan, Alpaslan!
Kars'ın, yine sofrası sofrası, da'vetlileri...
İkrâm ikrâm, ağırlyan, Alpaslan!

SARIKAMIŞ

— Kâzım Karabekir Paşa'ya —

Çiğnenmesi zor lokmayım, emzik değilim;
Aspendos, Efes, Kargamış, İznik değilim..
Kâfi bana destanım, gurûrum, ağıtım;
Yaklaşmayınız... ki ben turistik değilim!

DAĞLAR

— II —

Yüksekleri —yer yer— ebedî kar, bekler;
Alçakları katran, meşe, köknar bekler...
Siz, bekçi mi zannedersiniz kendinizi :
Ey çizmeliler, dağları dağlar bekler!

«LÂÇİN»

Vâdîler yemyeşil, su masmâvi çini..
Her yerde yıkanmış bulur insan, içini...
Ben, Kafkas'ı böyle özlerim, Neş'e Can'ın
Billûr sesinde dinliyorken «Lâçin»i

AĞRI

— Cahit ÖNEYe' —

Bir âbide istersen eğer, Ağrı'ya git!
Yükseklerden gelen büyük çağrıya git!
Çıkmışken, yolcu, Ağrı'nın zirvesine, —
Dönmek ne demek? kanadlanıp Tanrı'ya git!

26 AĞUSTOS 1964

Gaazîleri, çevremizde —hâlâ— o çağın..
Taşmış o günün şehitlerinden kucagın...
Dağ, taş, tepe, vâdî.... dolaşıp gördüm ki,
Ey Afyon, bir Anıtkabir her bucağın.

OYLAT

— Elif İNAL'a —

Temmuzlarının benzeri yoktur tatta...
«Olmaz!» deme.. sen de uğra bir fırsatta....
Vâdî zümrüt, havuz sıcak, çeşme soğuk...
Bir yaz kalanın gönlü, kalır Oylat'ta. (*)

ERCIYES

Bir ülkeye —artık— otağım, hâkimdi;
Bilmem, ki —sabah— yerdeki boysuz, kimdi?
Çıktım, dolanıp tırmanarak, Erciyeş'e..
Ârif değilim, Erciyeş'im ben, şimdi.

TARSUS'LULAR

Bıldır, ocağın dördü... ve akşam suları....
Tarsus'taki kutlu bayramın yolcuları,
Geçmiş «şu Tekir'dir, bu Gülek'tir.»
demeden, (*)
Basmıştı, koşup, bağrına Tarsus'luları.

MARAŞ

Zannetme, ki meyhânesi var, binliği var :
Lâkin, Maraş'ın, başkaca zenginliği var..
Yetmezse —eğer— Pınarbaşı'ndan şarabı (*)
Nurlar sunacak, bir de, Güvercinlik'i var. (*)

EFES

Körfezde deniz kızları, imbatla gelir..
Dağdan Amazon'lar inerek, atla gelir... (*)
Bekler gönül, ey kutlu Oğan, yarsuları... (*)
Ey Sütgölü, Ayzıt'la Umay, akla gelir. (*)

İZMİR

Mehtâbına uykular fedâ, şâir için!
Eller, gidedursunlar üzüm, incir için!
Al çantayı, Seivet; gideceksek şâyet,
Kalkıp gidelim İzmir'e biz, İzmir için!

İNCİRALTI

(*)

Yol, kendini bir tümseğin ardında bulur;
Kumsal derken sedef de, altın da bulur;
Yolcum, arayanlar, İzmir'in kızlarını,
Ay temmuz ayıysa, İnciraltı'nda bulur.

CILAMBOL

Ey zengin Amasya, kimse bilmez, kaç asır
Kalmışken uzaklarda, derinlerde bu sır
Bir mutlu haziran günü, gördük ki hayat
İksirini saklamış Cılabol'da Hızır. (*)

AMASYA

— I —

Ey sevgili yurdumun mübârek köşesi,
Gelmez mi dilin «Biz akrabâyız.» diyesi?
Mâdem komşun Tokat'ta doğmuş ceddin,
Mâdem soyadım var, adının kaafiyesi.

AMASYA'DA DÜĞÜN VAR

— 15 HAZİRAN 1965 —

Ferhâd'a kavuşmadan, giden Şîrîn'in,
İskender'siz kalıp solan Mîhrî'nin (*)
Bir çifte düğündü Tanrı'dan son dileği..
Da'vetlisiyiz, bugün, bu şehriâînin.

KAĞNILAR

Yük yük yığılıp milletin kaygıları,
Altında çökertir, inletir kağnıları...
Yollar boyu dinlediklerinden belli :
Çekmekte bu memleket, doğum sancıları.

AMASYA

— II —

Bayram yap Amasya, sen de imren ki Nihat,
Birbirlerinin kolunda mes'ûd, rahat
Yatmakta gelin gelin vefâkâr Şirin,
Yatmakta güvey güvey fedâkâr Ferhat.

IRMAKLAR

— I —

Kalkıp dolaşan, görür ki dağdan, ovadan
—Üslûb üslûb— yollar açmıştır açan...
Ey yolcu, bu Cennet gibi yurdun suları,
Aksın diye Dicle Dicle, Seyhan Seyhan.

SİVAS

Görmem karışık, korkulu düş uykumda;
Artık, dağılır —varsa biraz— kuşum da...
Ey Çifteminâre'ler, Sivas -şimdi- yuvam; (*)
Siz çifte nöbetçilersiniz ufkumda!

ÇIFTEMINARE

(*)

Der Çifteminâre: «Yok, devâ yok yarama!
Takdîri değiştirir mi destekle yama?
Âh, ey Ulucâmi, ben ezansız kaldım... (*)
Bir kuytuda, bâri, sen ezansız kalma!»

CIBILLAR PARKI

Geçmiş gününün, şirde kalsın aşkı!
Artık bırak.. onların, sevmek hakkı :
Çiftler süzülüp, kol kola, çıksın Kale'ye (*)
Kâfi sana, ey Nihat, Cıbıllar Parkı! (*)

KIRKPINAR

— II —

Hayran bakarak, sorma: «Bu heykel, nereli?»
Meydanlara milletim, yiğitler sürelî,
Dünyâ boş kalmamış... güreş takviminin
Doğmuş her mevsiminde bir Kurddereli!

LAHÜR

Yavrun, torunun şehit mi, kurban mı bugün;
Sesler, sözler ağıt mı, destan mı bugün?
Vaktiyle ipekti şalların, ey Lâhûr..
Tozdan mı, alevden mi, dumandan mı bugün?

BEYDAĞLARI

Sümbül dökülürken orda bir ırmaktan
Yoğrulmuşlar menekşeden, zambaktan :
Ey Akdeniz, âciz kalır Antalya'da dil,
Beydağları'nın rengine ad bulmaktan!

— 28 —

BURDUR GÖLÜ

Bir da'vettir, ki yüz değil, gövde değil!
Ey yolcu, su, burda rûhtur.. madde değil!
Görmek istersen en güzel mâviyi sen,
Burdur gölünün suyunda gör, gökte değil!

İSPARTA

— I —

Çık : bağlara git, tarlaya git, yaylaya git!
Gül kokla bugün.. yarın kiraz tatmaya git!
Karşında açılısın halılardan bir yol;
Ârif Nihat, İsparta'dan İsparta'ya git!

İSPARTA

— II —

Yollarda bu gördüklerin Ârif, halı mı;
Yaz, kış katmer katmer açan gül dalı mı?
Toprağını beğenmiş de mi gelmiş, yoksa
İsparta'da gül, doğuştan İsparta'lı mı?

— 29 —

İSPARTA

— III —

İsparta'da, Ârif, kiraz öp, gül kokla;
Bir bahçede dolsun kucağın zambakla!
Akşamları, seyre gel Gelincik dağını; (*)
Lâkin gece, çık Davras'a.. yıldız topla! (*)

DAVRAS DAĞI

(*)

Sislenmeli Davras dağı, puslanmalıdır!
Rüzgârlar, eteklerinde uslanmalıdır!
Yorgun gelen, İsparta'ya sağdan, soldan,
Dinlenmek için Davras'a yaslanmalıdır!

AFYON KALESİ

Düzlükte, gelip geçse de yol, Afyon'dan,
Ey yolcu, görünmez Afyon, istasyon'dan..
Şâyet vaktin olursa, tırman Kale'ye;
Bak Afyon'a gökyüzünde bir balkondan!

DUMANLAR

Rü'yâ rü'yâ yaşar yarınlarda dünün;
Toprakla değil, geçer bulutlarla günün:
Yollanmış ağızlığın Sivas'tan, Ârif;
Gelmiş Samsun'dan, Akhisar'dan tütünün!

DEPREM

— IV —

Yıllar boyu —yaz, kış— yarı açken, yarı tok;
İnsanları, memnundu hayattan az çok :
Lâkin, bugün, enkaaz Hınıs, Karlıova..
Dillerde kalan Varto'nun enkazı da yok!

DAĞLAR

— III —

Göklerdeki sırra —belki— şahit dağlar..
Yükselmeye düştün de müsâit dağlar...
Lâkin, mümkün değil bizim olmaları..
Artık, dönelim : Tanrı'ya âit dağlar!

İSPARTA

— IV —

Göl arkada kaldı, şimdi bir yayladayız;
Etrâfa —zaman zaman durup— bakmadayız...
Da'vet da'vet gül kokusundan, derken,
Gül renginden belli, ki İsparta'dayız!

DEPREM

— V —

Ma'sûm kalır yangını yâhut dolusu :
Bir âfete uğramış ki yurdun doğusu
—Artık— ne garip Varto'lunun Varto'su var,
—Artık— ne zavallı Varto'nun Varto'lusu!

IRMAKLAR

Berraktır, mâvidir, yeşildir, aldır:
Zümrüt, firûze, tunç, pırlanta, bakır
Akçay, Yeşilırmak, Kızılırmak, Göksu
Yalnız su ve mûsikî değil, reng akıtır.

ASPENDOS TİYATROSU

Karşında beş on yolcu, duraklar şimdi..
Yoktur sana alkış tutacaklar, şimdi...
Cinlerle hayâletlere kalmış, oyunun;
Ey sahne, seyircin, basamaklar, şimdi!

DEPREM

— VI —

Bir kız büyütürdü sevdiğim Varto, bana..
Gün beklerdik.. ben ona tutkun, o bana :
Da'vet yollar, şimdi, öbür dünyâdan
Yârim, umudum, evim, yuvam Zeyno, bana!

ANTALYA OVASI

Keyfince Manavgat köpürür, çağlar, akar;
Karpuz'la Düden'den, Aksu'dan çağlar akar :
Rü'yâda yaşar Perge..düşünden Side'nin,
Aspendos'un eski sevgiler, ağlar, akar!

YANARTAŞ

Saklandı bilip, Demre veyâ Kaş'ta beni (*)
Zannetmeyiniz oyunda, oynasta beni :
Birgün Sabo'dan, Arapsuyu'ndan geçerek, (*)
Dağ dağ dolaşan, bulur Yanartaş'ta beni. (*)

TOPTPEPE'DEN

Da'vetken uzaklarla yakınlar —nazsız—
Sen Selce'yi, sen Killik'i gördün yalnız : (*)
«Gel, bende sabahla!» derdi ordan Sarıgöl; (*)
«Gel, iç beni!» der gibiydi burdan Sarıkız. (*)

ALASEHİR'DE BAĞ KULELERİ

(*)

Bağlarda, hafif hafif, eser bağ havası;
Çepçevre yaz ortasında nîsan, burası...
Yelpâze arar şehirde tâlihsizler;
Rüzgârla etek, burda, yapar el şakası.

KONYA

Bir müddet, sanki, bir şeritten kayılır :
Artık ova burda, böyle, dümdüz yayılır...
«Sultan Hanı'dır, Takkelidağ'dır.» derken
Allaah'a şükür, Konya'ya geldik sayılır!

HALİLÜRRAHMAN GÖLÜ

(*)

Bir yolcu söz açsa Urfa'dan herne zaman,
Yer yer açılıp geçit verir sisle duman.,
Sisler ve dumanlar arasından görünür,
Karımda, pırıl pırıl, «Halilürrahmân».

PINARLAR

Hepsinde hürriyet südü var, dağ tadı var;
Birhaylisinin, dilimde, hâlâ, tadı var!
Mersin kokusuyla Anzelîhâ'da —fakat— (*)
Gerçekten, ey Urfa'lum, Zelîhâ tadı var!

YURT

Dün kutsal ellerle sürülmüş yurdum;
Onlardan sonra küstürülmüş yurdum...
Allah, sana lâyük etsin evlâtlarını,
Ey kubbesi «âmin»le örülmüş yurdum!

SÜPHAN DAĞI

Ey yolcu, doruk nerde, etekler neresi;
«Ölçüm» diyenin, ölçüye yetmez seresi!
Burdan bakıp öyle, şaşma yükselmesine :
Süphan dağının, gökleri gelmiş göresi!

SAYFALAR

GÖZLER

Onlarda ne bir yalan, ne bir hile bakar;
Onlardan için, nasılsa hep öyle bakar..
Ey sevgili, sende ses azarlarsa bizi
Gözler, yine —tatlı tatlı— sevgiyle bakar!

YALI

— Ben, evdeydim.. çağırdı ablam, dışarı..
Biz, usluyduk... fakat, köpükler, haşarı...
Bak, anneciğim: üstümü ıslattı deniz!.....
— Öyleyse, gidip, azarlayım dalgaları!

SEN

Ten, gölgeli bir pembe.. dudaklar, koyu al...
Sen, böylece, el dokunmadık gül gibi kal;
Fânûslar altında rahat, gizliliğin..
Altın saç, omuzlarında Kudret'ten şal!

SU

— I —

Bilmem : yaramaz mısın, bugün, uslu musun?
Aksam, yatağında düş müsün, uyku musun?
Tastın mı —köpük köpük— kabından, yoksa,
Hâlâ, o çocukluktaki berrak su musun?

DÜĞÜN

— I —

Ey kutlu gecem, doldu bugün on sekizim..
Derlenmiş on sekiz bahardan çeyizim...
«Giysin, demiş, akşam kıyımın inci kızı!...»
Bıçmış köpüğünden gecelikler, denizim.

YASTIKLAR

Leylâ'yı elinden tutalım, yalnızsa..
Dünyâya ışık tutsun, eğer yıldızsa...
Yastıklara döksün dağıtıp saçlarını....
Artık, kadın olsun, anne olsun, kızsın!

GELMEK

— I —

Yıllardan, uzaktan, ötelerden geldim;
Lamban kısılrken, ay batarken geldim..
Bitsin bu ömürlerce, nesillerce süren
Bitmez yol... açıl susam, açıl : ben geldim!

KIŞ

Tanrı'm, ne bahar, güz, ne de yazdır şimdi;
Şeffafken rahmetin, beyazdır şimdi...
Lâkin, gecikir koynunu açmakta bana;
Yâr, kuştüyü yorganında nazdır şimdi!

BAKMAK

Kalkınca güzel bir boy, oturdukça kucak;
Gönlümce sıcakkanlı, hayâlimce sıcak
Bir kız büyümektedir.. ki —er geç— bana aşk,
Yollarda onun bakışlarından bakacak!

YUVALAR

Birgün, o da fark etti büyük eksliğini...
Bittikçe, saçından çekerek ipliğini;
Dünyâsının —artık— büyüyen kuşlarına,
Gördük, ölçülmüş yuvalar diktiğini.

CANYOLDAŞI

— I —

Sendin bana gönlüyle gelen, «el» demeden;
Çıktık yola «yağmur» demeden, «sel»
demeden...

Ey sevgili, ilk tattığım yerlerini,
Hâlâ öperim «kol» demeden, «el» demeden!

RAKS

— I —

Giydiklerim altında tütüp tütsülerim
Düştükçe, birer birer, bütün örtülerim
Gövdemle de yalvarır, acır, da'vet eder;
Gövdemle de, bir yüz gibi, ağlar, gülerim.

GÖBEK DÜĞÜMÜ

Ey kutlu el, olgunluğu dolgunluğa kat!
Bittiyse eğer hatları, son bir düğüm at!
Bir bilmece olsun bu düğüm, Kudret'ten...
«Artık yetişir!» de.. orda bitsin san'at!

BAYRAMLIK

Mutsuzmuş görmeden göç etmiş dünler!
Çık yollara, gez yolları... görsün günler!
Sancakta ve bayrakta —çocuk— bir de senin
Üstünde ipekleşir ketenler, yünler!

MAYA

Altın tozu katmış da yoğurmuş boyayı..
Ben, şâhserinde böyle buldum Goya'yı...
Gönlümce bakıp dedim ki: «kıskanmıştır,
Gördüyse giyinmiş Maya, Çıplak Maya'yı.»

RAKS

— II —

Geldik sana.. kat kat bu kumaşlar, sen mi?
Son raksın için —yoksa— vakit, erken mi?
Anlat, nedir üstündekiler: raksedecek
Gövden midir, ey güzellik, elbîsen mi?

MEKTUP

«Gölgen gibiyim.» diyordu... ben dal mıydım?
Yalnız, tadı yokmuş gününün... bal mıydım?
Bensiz geçemezmiş o, hayât ırmağını..
Ey postacı, söyle : sal mı, sandal mıydım?

ZENOİLER

Etrâfı görüp dünkü güzel kumral da
Yatmış.... ve kızarmış —âdetâ —mangalda..
Tanrı'm, sana şükran... ki, siyah kullarının
Dağlanmaya ihtiyâcı yok kumsalda!

ÇİZGİ

Sislerde, dumanlarda, bulutlarda mıyız?
Leylâ'mıza vardık mı, umutlarda mıyız?
Ey can, yeri gökten, göğü yerden ayıran
Son çizgiyi geçtik mi, hudutlarda mıyız?

SAÇLAR

Etrâfıma benzetmeye gittim saçımı;
Lâkin, duydum en unutulmaz acımı
—Üç dört makas sıkırtısından sonra—
Yerlerde kırık görünce altın tacımı.

YAVRU

Ey gövdesi yumşak, sesi yumşak analar;
Ey göğsü beşik, kolları kundak analar;
«Yavrum!» diye seslense de eller şimdi,
Başkaydı sizin yavrunuz olmak, analar!

BÜLBÜL

«Yok bir gagalık nemiyle bir damla yemi...
Rengiyle çekip tığıyla vursun diye mi
Seçtin gülü sen; gülde ne buldun?» dediler..
Bülbül dedi : «buldum onda ben, kaafiyemi!»

YÜZ

Karşımda gülümseyen temiz, tâze yüzün
—Bilsen— ne umulmadık sevinç oldu, güzün!
Hastaydı, hüznüldü bu ev çoktandır...
Sen geldin.. gitti hastalık, gitti hüznün.

SAYFA

Altından sayfadır.. yeter defterime;
Er geç, onu sermek isterim son yerime...
Bir gün yaşadım sende.. dumandan, buğudan
Bir gün, ki taşar zevki öbür günlerime!

LEYLÂ

— I —

İtrın, sıcakın, dutun, gülündüm toprak;
Bir kuytuda en tatlı öğündüm, toprak..
Kendim de beğendim bana verdiklerini;
Senden yaratılmakla öğündüm, toprak!

KEMAN

Hilkat, başıboş yaratmamıştır kadını..
Sen incesisin perdelerin, ben kalını :
Sensiz de çalınmaz bu keman, bensiz de
Seslendireceksek çağımızdan yarını.

KORKU

Akşam, yine herşey seni korkutmak için..
Rüzgâr mı geçen, yoksa kanad mıydı demin?
Kim saklanıyor perdenin ardında; nasıl
Canlandı, kimildar yere düşmüş kemerin?

LEYLA

— II —

Sen, böyle uzaktan mı seversin kuğunu?
Anlardım, sâhiden, benim olduğunu
Akşamları, bende sarhoş olsan, Mecnûn;
Benden bozsan, sabahla, mahmurluğunu!

ALKIŞLAR

— I —

Herkes, seni anlatmaya kalkıştı sana...
Lâkin, busefer, ne hoş yakışmıştı sana
—Alkışlara yüz vermeyen ey sevgili kız—
Rüzgârda eteklerin, ki alkıştı sana!

BUGU

Baktım : kabarıp, hafif hafif taşmışsın;
Başdöndürecek çağlara yaklaşmışsın...
Tüttükçe —fakat— sıcak bugün, bildim ki,
Ey salkım, şimdiden şaraplaşmışsın!

PEKİ

Şaştım, bakarak, yıllara sığmaz farka :
Bir yavru hazırlamış ki mevsim, aşka,
Dil dil konuşan civil civil ağzında
Her istediğim vardı «pekî»den başka.

GÖL

— I —

Çarpıntı, köpük, gürültü, hız... sen buydun..
Hoyrat, şımarık, çevik, atak bir suydun....
Lâkin sinerek, uslanarak, nazlanarak
Bir mâvi gölün koynuna girdin; uyudun.

HAVVA

— I —

Lezzet de, itir da katmışın, Allaah'im;
Katmış da kucığıma atmışın, Allaah'im...
Not versem on da az gelir.. gerçekten,
Havvâ'yı güzel yaratmışın, Allaah'im!

RAKS

— III —

Ey renk çocuk, petek çocuk, müjde çocuk;
Raksınla neler rakedecek sende, çocuk!
Göz, gövde, yürek... biz, sana geldik bu gece..
Sen yoksan eğer açılmasın perde, çocuk!

BEKLEMEK

Günler yürüdükçe gül gelir, lâle gelir..
Zambakların etrâfına bir hâle gelir...
Ârif, iki üç ay daha beklersen eğer,
Salkım, avucundan taşacak hâle gelir.

FIRÇA

Yoklardım avuçlarımla yumşaklığımı...
Birgün, görerek aynada çıplaklığımı
«Ben farkına varmadan, dedim, gölgelemiş
—Yer yer— gecenin fırçası, berraklığımı.»

SAKLAMBAÇ

Saklambacımız, baş başa saklanmak için..
Kol, sarmak içinse bel, kucaklanmak için...
Artık, büyüdük, dünkü çocuklar değiliz..
Lâkin, büyümek de yetmez uslanmak için.

ZELİHA

Geldikçe o, bir yepyeni dünyâ görürüm..
Çevremde ışık söner de hâlâ görürüm...
Var hikmeti sık sık ona «Yûsuf» dememin,
Ben, kendimi düşlerde Zeliâ görürüm.

YASAKLAR

— I —

Saç yüzde duvaklaşırsa, yer yer duvak öp!
Aç perdeyi : burdan yanak, ordan dudak öp!
Derken boynun, omuzların bak tadına;
Diller, «olmaz!» dedikçe sen bir yasak öp!

YAŞ

Günden güne mânâlanışım yetmez mi?
Yer yer çiçek olmuş, açmışım.. yetmez mi?
Siz ey oturup hesaplayanlar yaşımlı,
Vermekte yemiş içim, dışım... yetmez mi?

— 50 —

LEYLA

— III —

Gerçekten, gök kanad kanad, kat katsa
Son katta da, burcu burcu, Leylâ yatsa;
Mecnûn'a açarken, «al!» deyip, varlığını
Herbir damarında ayrı bir kalb atsa!

GÜZELLİK

— I —

Yıllarca, neler büyütmüş altında bu tül :
Ortanca, menekşe, fesleğen, zambak, gül....
Hep böyle gel —artık— ey güzellik, bana sen:
Kollarda açıl, göğüste taş, saçta çözü!

KAYIPLAR

—Yavuz Bülent BAKİLER'e—

Onlar, karalardan ne bilirlerse sayıp
Derler : «o yasaktır, bu kabâhat, şu ayıp!»
Ey sevgili, nerden bilecekler, ki bizim
Her ayrı geçen akşamımız ayrı kayıp?

— 51 —

AKŞAM

Akşam, bana tadlar, acılar kokteyli...
Kaybettim rengi, görmez oldum şekli....
Sen söyle : bulutlarda mı, sislerde miyiz!
Artık ne uzaklar, ne yakınlar belli!

YAZLIK

Yer yer, burdan kabartıp ordan geriyor;
Her çizgine canlılık, bütünlük veriyor..
Yazlık giyimin —sanki— büyütmiş yaşını...
Yavrum, seni —şimdiden— kadın gösteriyor.

KOMŞULUK

Çitlerde uzanmış, öpüşür dallarımız!
Kumsalda yatar yan yana sandallarımız!
Sen körpe, ben eskimiş... fakat, her ne zaman
Fincan kapasak bir çıkıyor fallarımız!

GELMEK

— II —

Tastıkça kokun, kendini koklatmaya gel!
Koş : aşkı yakınlığınla anlatmaya gel!
Her sıçrayışında hoplayan yerlerini
Avcunla da kundaklaya kundaklaya gel!

YASAKLAR

— III —

Ortanda yasak yasak kemerler, tokalar...
Boynunda kolay kolay açılmaz yakalar...
«Dıştan seveyim bâri!» derim.. ellerimi,
Yer yer, yaramaz kuşların, içten gagalar.

TEMMUZ

Yaprak susamış; çiçek susuz, saksı susuz...
Can, gövde, dudak, soluk,. diyorlar: «susuzuz!»
Buldum kucagımda bir yanan varlık ki
Senden de sıcak zaman zaman ey temmuz!

LEYLA

— IV —

Dünyâda nasîbimizdi dünyâsızlık;
Dağ taş, ova, kuytu.. hepsi mânâsızlık..
Dostlar, yazınız, yoksa kitaplarda yeri :
Leylâ'sızlık bu dert, Leylâ'sızlık!

ACI

Suç bende değil.. senin canın tez, yavrum!
Olmuştur olan... haydi, dolaş, gez.. yavrum!
Sıl —artık— elâ gözlerinin yaşlarını :
Bir damla acıyla insan ölmez, yavrum!

ELLER

— I —

Kalsın kapılarda ellerin söylediği..
Artık, ne sesin, ne tellerin söylediği!...
En tatlısı, yer yer açılan gövdemde
Yer yer kapanan bu ellerin söylediği!

HALİME

Bir sır verip, esmerleri, kumrallarına,
Kızlar bakacak, imrenerek, allarına...
Gül açtıracak ipeklerin, ey Halime,
Aşkın her mevsiminde gül dallarına!

SÖYLEMEK

«Rüzgâr» desem ardından etekler geliyor;
Gördüğüme «kovan» desem petekler geliyor..
Ben söylemek istedikçe söylenmemişi,
Hep, aklıma söylenmeyecekler geliyor.

GELMEK

— III —

Geldikçe, canın yansa da yılmazdın, kız...
Gelmişti tadın.. çocuk sayılmazdın, kız...
Şamdanların üflendiği bir düş gecesi
Kollarda bayılsaydın ayılmazdın, kız.

YEMİŞ

Buldun, busefer, istediğinden çoğunu.
Sen akla getirmeden, henüz, olduğunu,
Gördün, ki —tadılmak çağı geldiyse— yemiş,
«Oldum!» diye, kendi, söyler olgunluğunu!

YILDIZLAR

— I —

Havvâ gibi kaldım : ne gelinlik, ne çeyiz..
Bir kuytadayız seninle, bir şilteyiz...
Dünyâyı kucaklayınca sen, bildim ki,
Artık, göğe yıldız, yere gül serpeceğiz!

UYKU

Yok cumbası, sehnîşini; yok penceresi..
Bilmezsin sen de : yattığın yer neresi?
Lâkin uyu... bir yanında rahmet pınarı,
Ey sevgili, bir yanında rahmet deresi!

SEVMEK

«Yok Ashı da, Leylâ da....» desem, sevmelisin!
Hem kesmelisin ümidi, hem sevmelisin!
Dünyâda yürekten seveceksen şâyet
Mecnun Mecnun, Kerem Kerem sevmelisin!

NİSANLAR

Yurdumda, ki cennet gibi nisanlar olur,
Yer yer gelişip hûrileşen canlar olur...
Hiç ummadığın bir gece, göklerde iki
Sevdâlıyı kat kat uçuran anlar olur.

AKDENİZ

Verdikleri, tâne tâne, boynumda dizi..
Var hem köpüğün, hem yosunun bende izi ...
Ey yolcu, inanmadınsa bak gözlerime :
Rü'yâ dolu gözlerimde bul Akdeniz'i!

DÜĞÜN

— II —

Dünyâ, iki duygunun bugün, mihrâkı..
Hasretlilerin kuruldu altın tâkı..
Ey sevgili, yaklaş.. ki büyük aşkımızın
Coşmak da, şımarmak da —bu akşam— hakkı!

SESLENMEK

Ey yolcu, fenâ mı buldu gönlün, iyi mi
En sevdiğim ismi söylemek isteğimi;
Birgün, ki yürekten sana seslendim.. sen,
Farz ettin rüzgârlara seslendiyimi?

ŞİİR

— II —

Rü'yâmız, gövdemiz, derinliklerimiz;
Yıllardan derleyip getirdiklerimiz;
Şîrinse, gel al : benlerimiz noktaları,
Virgülleri kirpiklerimiz!

— 58 —

LEYLÂ

— V —

Boş bulmana kalmazdı sebep dünyâyı;
Anlardin canda saklanan ma'nâyı
Geldikçe o, kollarında birkaç dakika
Olsun sıkabilseydin eğer Leylâ'yı!

ESERLER

Yok, belki de, bundan haberin, yavrucuğum;
Bir başka eserdî her yerin, yavrucuğum...
Ben hârikalar seyrine doymam ve senin
Örtünmeye yetmez ellerin, yavrucuğum!

YUDUM

Farkındayım incittiğimin, yorduğumun..
Lâkin çekeceksin... bu, senin bağbozumun....
Kim derdi ki, ey dükkü bebek kız, başımı
Döndürmeye kâfi gelecek bir yudumun!

— 59 —

İSPARTA

— V —

İsparta'nın, oydu en ilâhî kadını..
Müşküldü ayırmak, kokusundan tadını...
«Açtıkça, dedim, mis gibi koksun kitabım!»
Ön sayfaya gülsuyuyla yazdım adını.

ŞİİR

— II —

Şi'rimde cıvıltılar kalır ağzından..
Üslûbunu aldım yürüyüş tarzından...
Gövdende, yüzünde kaafiyem, beytim var;
Besbelli, arûzum da senin nabzından.

KUŞLAR

— I —

Kuşlar... yaramaz, uslu; hafif, orta, ağır
Kuşlar.. ki bırakmazlar avuçlarda sabır....
Kuşlar... kabarık, değirmi, yumşak, dolgun.....
Kuşlar var, avuçlasan avuçlar taşırır.

GÜZELLİK

— II —

Şefkattim, buldular kucaklarda beni;
Lezzettim, tattılar dudaklarda beni..
Bolluktum.. avuçlandım, içildim, yendim...
Altındım, erittiler sıcaklarda beni.

ÇİÇEKLER

Gördün, ki buluştukça dilekler, Leylâ,
Gül gül açılır canda çiçekler, Leylâ...
Duydun, ki değil dışta dudaklar, yalnız,
Tad tad öpüşür içte yürekler, Leylâ.

YAZ

Çınlardı içerde kahkahandan camlar;
Çamlıkta öperdi saçlarından çamlar....
Ey yavru, gelirdi günlerin ardından
Koynumda, kolumda yattığın akşamlar!

AKDERE'DEN

— Dr. Niyazi GÖRGÜN'e —

Şurdan sizi sessizce süzen pencereye
Bir kerre göz atmadan geçenler, nereye?
«Hiçbirşeyi yokmuş, demeyin, Akdere'nin!»
Yetmez mi benim güzelliğim Akdere'ye? (*)

GÖNÜL

— I —

Sâyet sana şimdiden «Seviş!» derse için
Ma'nâsını sorma elden «Erken»le «Geç»in :
Mâdemki bugün senin de —ey körpe çocuk—
Bir gönlün var, onunla kardeşçe geçin!

MEVSİMLER

Dünyâda ne bir dudak, ne bir el değmiş :
Ni'met dolu varlığın senin, herşeymiş!
Renk, içki, çiçek, yemiş, petek, gölge, ılık....
Verdikleri, dört mevsimin, sendeymiş!

VÂHA

Ey her köşesiyle vâham olmuş vâha
Çağlarca, ömürlerce şükür Allaah'a :
Gül gül, canevinden koparıp, bir derken
Verdin bana sen, nurtopu bir yavru daha!

BUHURDAN

— Mehmet Behçet YAZAR'a —

Amberdi, ödağacıydı buhurdanda tüten;
Bir renkti yâkuutta, mercanda tüten..
Kim anlatacak —fakat— ne olduğunu senin,
Ey canda tüten, canda tüten, canda tüten!

BUZLU CAM

«Bilmem ki, diyordum, neye seçmiş bu yeri
Dünyânın en pahâ biçilmez değeri?»
Buldum elimin tattığı yumşaklıkta
Bir buzlu cam ardında kalan çizgileri!

AVUÇLAR

Sık sık giyerek —yazın da— kışlıklarımı
Gözden, havadan, sudan sakındıklarımı
Sırrım diye sakladım karanlıklarda,
Ey şimdi avuçlayan, karanlıklarımı!

BÜYÜMEK

Hem meyvasısın Gülveren'in, hem gülüsün; (*)
İmrendiriyor, kalkıp inerken, göğsün..
Arkanda büyüklerin habersiz hâlâ...
Senden söz açıldıkça diyorlar : «büyüsün!»

GÖVDE

Ey sis, şu küçük gövdeye bir kundak ver!...
Ey kutlu çınar, bâri sen, üç yaprak ver!...
Gördün, ki duyan ve dinleyen yok sözümü;
Sabrım tükenirse, ey güzellik, hak ver!

LEYLA

— VI —

Eller, tadamaz Kays'a adanmış tadımı;
Adsız yaşamaktayım.. koy, artık, adımı!
Geldim sana en sıcak dileklerle... senin,
En can, daha gönlünde sabâh olmadı mı?

ERİMEK

Bir rûh tüter : akıfk erir, mercan erir..
Göğsün, dudığın; için, dışın can can erir...
İrkilmelerin, korkuların kâr etmez;
Her irkilisinde ayrı bir parçan erir.

GECE

Bir kuytuda hem sevinç, hem korku demek.,
Baygınlığa benzeyen derin duygu demek...
Sonsuzluğa doğru, yelken açmak geceden...
Ey sevgili, bildim: senin olmak, bu demek!

AGUSTOS

Tüttükçe tüter çifte buhur danda buhur..
Sen göğsünü, keyfince, boşaltıp doldur:
«Esmer» dediğin, sağında yelpâzelenir;
«Kumral» dediğin, solunda «Yelpâze» okur.

LEYLÂ

— VII —

Dil Leylâ'dır duâ duâ, el Leylâ;
Yay değsin, değmesin, diyor tel : «Leylâaaa!»
Sensiz tadı yok, kendisi yok dünyânın..
Birgün Suna, birgün Ash ol... gel, Leylâ!

BAŞ

Sen arkadaşımydın, arkadaşlar güzeli..
«Ömrüm» dediğin yaşınsa yaşlar güzeli...
Akşamla, çocuk çocuk, sokuldun, uyudun..
Ma'sûm başın, kolumda başlar güzeli!

HAVA

Artık ne görülmek, ne duyulmak korkun!...
Artık, uyu.. çağlar boyu sürsün uykun!
Baksan görecektin... ki benim —şimdi— havam,
Avcumda kalan şu bir demet sağta kokun!

ÇARDAK

Çepçevre sükût, uzakta ishak vardı..
Yerlerde çimen, yukarda çardak vardı...
Bir sırdı nefes nefes konuştuklarımız..
Dünyâda senin hayâtın olmak vardı!..

HİDİRELLEZ

Kızlar mineden, papatyadan, leylâktan...
Saçlar rüzgâr, etek kanad.. koştuktan....
Baktım: dokunup onlara «El bende!» diye
Kuşlar, kelebekler uçuyor alçaktan.

YILDIZLAR

— II —

İmrendirerek hayât yalnızlarını
Çevrende dönen pırıl pırıl kızlarını
Ey genç ana, gördükçe —içimden— diyorum :
«Ay, toplamış etrâfına yıldızlarını.»

GÜLLER

Güller var.. bir yamaçta, bir yarda açar;
Güller vardır.. güneşte, rüzgârda açar...
Güller var.. ürperir dokunsan, yolcum;
Güller vardır.. sıcak avuçlarda açar.

LEYLA

— VIII —

— Mazhar EĞİLMEZ'e —

«Rü'yamız kalmasın, demiş, gerçeksiz!»
Gelmiş kısa, yensiz, yakasız, dirseksiz
Gömlek giyerek ipekle tül den, buğudan....
Mecnûn, onu sen —bir de— düşün gömleksiz!

ASLI

— I —

Yok böylesi lezzetin hayallerde bile,
En gizli ve en güzel misallerde bile..
İnsan, bulamaz Ash'da bulduklarını
Rü'yâ diye anlattığı hallerde bile.

UYUMAK

— I —

— Refik Fikret SAGNAK'a —

Ey yavru, saçından gelen aydınlıkta
—Bilsen— ne güzel levha, başın yastıkta!
Hem her sese —gizli gizli— «sus!» der nefesin,
Hem kendine ninni söyler ıssızlıkta.

HAVVA

— II —

Kim der : «yaratılmıştır o, balçıklarla.»?
Gördük ki, kadın kadın hazırlıklarla
Elbîse biçer kendine yapraklardan,
Elbîse diker kendine kılçıklarla.

ASLI

— II —

Keyfince savursun karayel, küllerimi;
«Ash'm!» deyip okşasın anam, tüllerimi!
Yârim, Kerem'im koklamadıktan sonra,
Ben neyleyim açmış, açacak güllerimi!

BARIŞMAK

Gel, bir daha gel; ey yürek, ey can Leylâ!
Hilkatta yazılmış benim olman, Leylâ!
Bilmem, ki neden barışmadık —hâlâ— biz....
Yıldızlarımız, barıştı çoktan, Leylâ!

MEVSİMLER

— II —

Üstünde, baharla, fışkırır zambaklar;
Yavrum, seni giydirir güzün, yapraklar..
Bilmez yazının, kimse, nasıl geçtiğini;
Her kış, o güzel gövdeni kar kundaklar.

— 70 —

DİKEN

Bir yer.. ki zaman, gülleri yolmaz, çocuğum;
Çiğdemleri, sümbülleri solmaz, çocuğum...
Bir yer, ki sorarsan, adı «Cennet».. lâkin,
Cennette de gül, dikensiz olmaz, çocuğum.

DURAKLAR

Akşamları, yollarda duraklar vardı;
Hem korkan, hem giden ayaklar vardı...
Saçlardan inip yanak ararken yüzde
Bir çift dudak bulan dudaklar vardı!

ASLI

— III —

Kervandan uzak, elden uzak, dilden uzak.,
Ash'm, ne güzel —böyle— bakışmak, bakmak!
Issız geceler ben sana yerden bakayım;
Bana sen, aydan bak!

— 71 —

KURTARMAK

Olmuş olacak bitirmeden on beşini;
Yollar, köşeler bırakmaz artık, peşini..
Baktık: onu tutmamış elinden kimse;
«Biz kurtaralım bâri, dedik, kardeşini!»

LEYLA

— IX —

— Burhan Sadık YALÇIN'a —

Akken süttten, köpükle kardan Leylâ;
Berrakken ışıktan ve pınardan Leylâ
Sık sık atılıp aynaların kollarına
Birgün, gebe kaldı aynalardan Leylâ.

KAYNAKLAR

Kızlar —ki sokakta, şimdi, oynarlar oyun—
Az sonra ömür kaynağıdır bu soyun...
Onlar olacak, yarın, oturdukça kucak;
Onlar olacak, yarın, uzandıkça koyun.

RANDEVU

Kuşlar susmuş, sularda gün batmıştı;
Yıldızlara çalkantılar, ilk alkıştı...
«Ayşe'yle bu akşamdı, dedin, randevumuz.....»
Gün, doğru —fakat, yazık ki— yıl, yanlıştı!

NAZ

Gelsen de, çocuk, işin gücün nazdı yine..
En sonra dedim, bakıp garip hallerine :
«Dünyânın oluş gününde (ol !) emrini de
Sen nazla getirmişindir, ancak, yerine!»

KÜLLER

Biz, gerçi, Kerem'le Aslı'nın külleriyiz..
Zannetme mezarlarında sümbülleriyiz!
Sarmaş dolaş olmuş, uyuyorken onlar
Gerdekte cibinliklerinin tülleriyiz!

LEYLA

— X —

Tenden elbise giydirip, mânâya
Bir şöret vermiş ki veren, Leylâ'ya;
Taşmakta bu dünyâya öbür dünyâdan,
Taşmakta bu dünyâdan öbür dünyâya.

UZUN SAÇLAR

Yer yer, o güzel başları —hâlâ— şurda
Gözlerle berâber, arıyor rüzgâr da :
Gerçekten, uzun ve gür saçın özlemini
Çekmekte, omuzlar gibi, yastıklar da!

LEYLA ile MECNÛN

Dünyâdan geçseler de öksüz, mahzûn
Leylâ ile bir döşekte —artık— Mecnûn..
Artık, yaşıyorlar doğulardan mahcûb,
Gecelerden memnûn!

KANADLANMAK

Yaprakları dalların, yürekleşmiştir;
Altında vatan kızları, beklemiştir,.
Lâkin, haber aldılarsa rûh olduğumu
Onlar da kanadlanıp melekleşmiştir!

DERS

Bir yavru.. o kurnaz, küçük arsızlardan...
Bir yavru.. henüz emekleyen kızlardan...
Göz kırpmıyor etrâfına.... almış, belli,
Göz kırpma dersi, gökte yıldızlardan!

SEVGİLİLER

Göndermiş Tanrı, aşk için, sefkat için..
Lâkin, yaratılmamıştınız zahmet için...
Ey sevgililer, kıymamalıydık size biz!
Siz hûri adaylarıydınız Cennet için!

SALINCAK

Mevsimler olurdu, ökseler kurduğumuz;
«Olmaz» denilen şeyleri öldürdüğümüz;
Bir tek cana zor yeten salıncaklarda,
Ey sevgili, birlikte kolan vurduğumuz!

ZEYNEP

Birgün, görürüm : morlu giyer, allı giyer;
Birgün, bakarım : kumlu giyer, yollu giyer...
Lâkin, bilir en çok neyi sevdiğimi benim :
Zeynep, bize her gelişte bindallı giyer.

ÇAĞIRMAK

Bornoz, gecelik bakar ki —artık— yoksun;
Askında bükür boynunu yoksun yoksun!
Gülün yüzü aynanın, ısınsın yuva.. gel;
Sen gül gül açıldıkça odan gül koksun!

SARHOŞLUK

— Mehmet ÇAVUŞOĞLU'na —

Yokken haberin —henüz— adından, çocuğum,
Parçaydın doğduğun kadından, çocuğum..
Parmagını emerdin, memesiz kaldıkça;
Sarhoştun sen, kendi tadından, çocuğum!

LEYLA

— XI —

İndim yere bir rûh, bir iphâm olarak;
Rü'yâ rü'yâ dolastım, ilhâm olarak..
Hiç kimsenin, olmadım —fakat— Leylâ'sı...
Yattım koynumda kendi Leylâ'm olarak.

KADEH

Yol yorgunuyum ben, henüz indim attan;
İndim yere, göklerde uzak bir kattan..
Yıllarca süren susuzluğun, erdi sona :
Ârif, sana bir kadeh getirdim, tattan.

AĞIZLAR

— I —

Coşkun delikanlılarla kızlar vardı;
Kumralların ardında yağızlar vardı...
Yalnız yiyecekler, içeceklerle değil,
Bûseyle de beslenen ağızlar vardı!

VERMEK

— Azmi GÜLEC'e —

İsteklere alkışları ver, ünleri ver;
Lâkin bize, Tanrı'm, dünü ver, dünleri ver!
Kumdan, o güzel çocukla «Evcik» diyerek
Evler, yuvalar kurduğumuz günleri ver!

LEYLÂ

— XII —

İncitmese, okşasaydı rüzgârla güneş!
«Sen, ben» demeden; düşünmeden sevgili, eş
—Leylâ'm— ikimiz, ikiz doğup bir anadan
Yatsaydık bir beşikte kardeş kardeş!

4 ARALIK 1966

Ey sevgili, gel : bugün bizim bayramımız;
Tüyden —yine— şiltemiz, kanaddan damamız...
Bir kuytuda, yirmi beş yıl evvelki gibi
Düş düş, bizi beklemekte ilk akşamımız!

REYHAN SULTAN

Yıldızlar atılmakta mı, düşmekte midir?
Altın saça pervâneler, üsmekte midir?
Şerbet mi yudumlamakta Reyhan Sultan,
Bardakla —zaman zaman— öpüşmekte midir?

GÜZ AKŞAMLARI

— Selçuk YAŞAROĞLU'na —

Göller gülden, akarsular leylâktan..
Yollar mineden, menekseden, zambaktan...
—Artık— değiliz sizinle ben, dünyâda
Yâhut dünyâ değil bugün, topraktan.

GÜL

Hoyrat elinin, «nedir?» deyip sökmediği;
Kuş seslerinin, rengine dil dökmediği
Bir gül verecek, kendiliğinden, toprak...
Bir gül bitecek, kimselerin dikmediği.

UYUMAK

— II —

Yûsuf, kara toprakta Zelîhâ'sız uyur;
Mecnûn, çölün kumunda Leylâ'sız uyur;
Şükret, ki yerin, Servet'inin koynu, senin :
Âdem, bir dağ başında Havvâ'sız uyur!

SAKIZ

GEZMEK

Yağmursan eğer çamur, su; tozsan tozduk..
Her mevsim ,her köşende gezdik tozduk...
Sevdik seni ,ey vatan.. fakat, bağrında
Bir salkım için —gün oldu— bir bağ bozduk.

ARTIKLAR

— I —

Çıkmaş gibiyiz, herbirimiz kıtlıktan;
İğrenmiyor, artık, ağzımız, artıktan...
Tanrı'm, bizi sen sıyânet et.. herşey olur
Bir yerde utanmazsa yatak yastıktan!

FAUST

Şâirce güzel geliştirilmişti konu;
Lâkin, ne yazık, zorâki olmuştu sonu :
«Rûhum» dediğin, Mefisto'nun hakkıyken
—Gördük ki— melekler, aldılar zorla onu!

KONULAR

Ben, her neye değsem, aranızdan bir ağız,
Boy boy konulardan şuna (e') der, buna (cız)...
Lâkin sizin —artık— konu olmak sırası...
Siz söyleyiniz : (e') misiniz, (cız) mısınız?

DOKUNULMAZLIK

Yükselsin varsın, iftirâlar yığını....
İspât edecek çıkarsa suç yaptığını
Etrâfını yormadan, ey Ârif, kendin
Kaldır, üzerinden dokunulmazlığını!

TAZE KAN

Bir hasta için, Radyo'da, kan isteniyor;
Tekrar tekrar ve durmadan isteniyor...
Biz, «davranalım, süslenelim, kurtaralım!»
Derken olan oldu.. şimdi can isteniyor!

MÜLAKAT

Hem halka siyasî edebiyât olsun,
Hem şüpheye gerçekleri ispât olsun;
Bir sofrada kalmasın konuştuklarımız :
Sen süsle de bir güzel mülâkaat olsun!

DEVİR

Gelmez geri, hilkatın yeşiller devri;
Kuvvetli, çevik, dinç nesiller devri...
Gittikçe, hayât eskidi, dünyâ kocadı....
Dünyâda devir, şimdi, fosiller devri.

TAKKE

Ey yolcu, «hamiyyet» mi dedin? maskedir o!
«Mevki» mi dedin? yaslanacak peykedir o!
Taçmış kiminin başında unvanla sıfat...
Aldanma.. ki —olsa olsa— bir takkedir o!

ŞEKER BAYRAMI

Top, beş vakit.. akşam, yine kandil kandil..
Bayramlaşmakta herkes el el, dil dil...
Geldin, gelebildin bize tekrar.... fakat ,ey
Bayram, şekerin —bu yıl— neden tatlı değil?

AĞIZLAR

— II —

İçlerde cihânı Rusya görmek hevesi,
«Sosyal, ağa, sol, toprak, emek.....» der hepsi...
Dünyâ, bu uzaktan ve yakından paralel
Bağlanmış ağızlarda bulur aynı sesi.

PROGRAM

Pırnal yapacak dağları hep, çam yapacak;
Dostlar, inanın : her başa bir dam yapacak...
Göndermek için yurda, öbür dünyâdan,
Yaldız yaldız plân, program yapacak.

KALB

— I —

Öfkeyle cevap yetiştirip sözlerime,
Bir çırpıda, «zâten yok onun kalbi.....» deme!
Üç beş kişi, birleşip, geçen gün, ona biz,
Bir kalb aldık mezatta, elden düşme.

DİVİT

Makta' ile lif, der: «Unutulduk!» şimdi,
Rıhdanlık, bir sofrada tuzluk, şimdi..
Kalkıp öfkeyle, sen de ey pahlı divit,
Vursan yeridir, başlara yumruk, şimdi!

SUÇLULAR

Bir bir tutulup, karıştıranlar suları,
Bir tekmede, oldu son yolun yolcuları..
Da'vâsı tamamlandı savaş suçlarının...
Gelsin bakalım, şimdi, barış suçluları!

AĞIZ

Yer, gök arasında sevgiden harbe kadar
Ağzında onun, akla gelen herşey var...
Hikmet konuşur, nutuk da söyler.. yalnız,
«Allah» diyemez... derse eğer, ağzı yanar!

GERÇEKLER

— I —

Gerçek diye, bir kırıntıdır elde kalan..
«Al, işte!» desin, varsa eğer, fazla bulan!
Yerden göğe rü'yâ gecesinden yol alan
Bir âbideyiz: taşları yanlışla yalan!

LÂDES

Lâdes tutuşup kürsüde ismimle, yine,
Kıymaktasınız memleketin dirliğine...
Vallaahi ve billâhi dayanmazdı dirim,
Gündüz, gece, sizden ölümün çektiğine!

AYNALAR

İnsanlıktan, yürekle ruhtan, dinden
Yoksunsun... varlığın kararmış kinden;
—Yer yer— içinin katranı vurmuş dışına..
Korkmaz mısın aynalarda sen, kendinden?

VİCDAN

İsterse şu kürsüden yalan yağdırır o...
Dağlar gibi iftirâ yığar, yağdırır o...
Hayret kesilip sen, «Bu kadar alçaklık,
«Viedâna nasıl sığar!» dedin.. sığdırır o!

ŞÖHRETLİLER

Birhaylisi, gösterir büyüklük çabası;
Birhaylisinin, geniş biçilmiş, abası...
Gördün ve inandın ki, çocuk, çok kerre
Şöhretleri şöhretlilerin, tüy kabası.

CANYOLDAŞI

— II —

Tiksindim o «kis mî!» diyen arsızlardan..
Bıktım, gökten koğulma yıldızlardan...
Hem gövdesi, hem gönlü temiz kalmış bir
Canyoldaşı beklerim, bizim kızlardan!

SAKIZ

İçten, dileriz ki hayra dönsün şerler;
Dıştan sorarız: «sizin mi gökler, yerler?»
Sorduğumuza bekleriz cevâp, onlardan...
Onlarsa, kadın kadın, sakız çiğnerler.

GÜNAHLAR

Gördüm: karadır için, dışın kuzgundan..
Boynunda vebâlin var, ağır, kurgundan...
Artık, o kadar günâha batmışsın ki
İpler de, yarın, tiksinecek boynundan.

YONCA

«Olmaz, diyemem, ellisi, parmaklısı da;
Bir kuytuda günden, geceden saklısı da»
Eller, aramakta dört yapraklısını...
Bulsam bana kâfi iki yapraklısı da.

ARTIKLAR

— II —

Taptâze ne var: sarap Cem'in artığıdır...
Derler ki: «su»... kim bilir, kimin artığıdır!
Dünyâda bulandırılmamış kaynak yok...
Derler ki: «kadın var!» Âdem'in artığıdır!

DEVLETKUŞU

Hırçınlığı, gitmezse de —aslaa— hoşuna
«Çarpınması, çırpınması, dersin, boşuna!»
Devletkuşu, konmuş.. uçamaz birtürlü...
Bilmem, ki başın ökse mi devletkuşuna!

HÜRRİYET

Yumruklamasın ensesi üstünde damı:
Dünyâsından da bezdirirler adam..
Derler hâlâ: «vatanda hürriyet var.»
Ey hürriyet, kanadların, alçıda mı?

NEŞTER

— Fethi Tevetoğlu'na —

«Vazgeç dili neşter gibi kullanmaktan;
Kurtul, dediler, hâkime yollanmaktan!»
Gördükçe akıl verenlerin hâlini ben
Vazgeçtim büsbütün, akıllanmaktan.

ÖRNEK

Son örneğisin güzelliğin, boyla enin..
İkbâli açılmakta, görüp seyredeninin...
—Artık— paradan, kitapla puldan sonra,
Süslensin oyun kâğıdı da resminle senin!

MAÇ

Her yerde ya bir duvar, ya bir kürsü bulup
Haktan söz açar sözcümüz üslûb üslûb..
Lâkin, bizden değilse şâyet kazanan,
İlân ederiz gaalibi, hükmen mağlup

HORLANMAK

— Hüseyin Avni GÖKTÜRK'E —

Bakmış her mevsiminde horlanmaktan;
Yoktur kışının ümidi, korlanmaktan..
Çektikleri, Ârif Nihad'ın, üç yıldır,
Dünyâsını terketmeye zorlanmaktan.

GOL

«Onlar da dolassın koca dünyâyı!» diye
En sevdiğimiz dostları almış yedeğe,
Alkışla, törenlerle sınırlar aşırı
Gideriz gol yemeye.

OLACAKLAR

Olmuşları geç. ben, olacaklar bilirim..
Haksızlığı ta'kîpte haklar bilirim...
Dünyâda, bugün, tersi yüzünden keskin
Hâliyle pırıl pırıl bıçaklar bilirim.

İNSANLIK

Dünyâmızı sorma: hem yeter, hem yetmez;
Alçakları var.. tartmaya dirhem yetmez!
İnsanlık buysa çok gelir bir Cennet;
Lâkin, Yüce Tanrı'm, on Cehennem yetmez!

KUŞLAR

— II —

Çevrendekilerden, seni sık sık övüyor
Gördüklerinin hangisi, içten seviyor?
Bir tercüman olsa, öğrenirdin.. ki sana
Bahçendeki kuşlar bile, artık, sövüyor.

KURBAN

— I —

Üç beş alkışçı peyleyip her ne zaman
Bir kürsüye çıksa.. haykırırken ordan
«Kurbân olayım millete!» der... bilmez ki
Eksikli, ayıplı koçtan olmaz kurban.

DEVLETLEŐTİRMEK

— Ergun GÖZE'YE —

Sensiz kurulan şirketi devletleştir!
Pay ummadığın serveti devletleştir!
Çoktanberi bunlar geçiyor aklından...
İlkönce, fakat, devleti devletleştir!

«HİLTON»

Bir kaafileyiz zavallıdan, yoksuldan..
Üstün yaratılmış, nidelim, kul kuldan:
Seyretmede İstanbul'u «Hilton»'dan, el;
Biz, seyrederiz «Hilton»'u İstanbul'dan.

KADINLAR

Boy boy, ya solundan, ya sağından geçmiş;
Erkekliğin, ancak, uzağından geçmiş..
İşler bize düşmekte bugün... mâdemki
Erkeklerimiz gökkuşağından geçmiş.

GELENEKLER

— Kadircan KAFLI'YA —

İnsan, yiyecek'tir, içecek'tir şimdi;
«Ahlâk», bilinmez, ne demektir? şimdi..
Destan masal, îmanlı yobaz, âile lâf;
Altın gelenekler gidenektir şimdi.

İ'LÂM

Zannetme adâlet ebediyyen susacak;
Azrâil olup göğsüne i'lâm asacak..
Çevrende, fakat, çıkmıyacak bir gömenin..
Şâyet gömülürsen, seni toprak, kusacak.

İNSAN

İnsan çıyan, insan kuzu, insan canavar..
Bilmez, ki içinde bir nefeslik canı var..
Ben, bir nice insan tanırım: kendinden
İnsanlığı tekmelerle, yumrukla kovar.

TORTU

Bir duygu değil, tortususun tortuların..
Bedbaht olacaktır yatağından mezarın...
Şiryân arıyanlar, bulamazlar sende...
Şiryânın yok.. veriddir her damarın!

ÇİLE

Aylar, günler çilemdir.. ergeç, dolacak...
Fetvâmı yazanlar, dövünüp saç yolacak....
Tırnakla, kitaptan kazıyanlar adımı,
Birgün, yeniden yazmaya mecbûr olacak.

GERÇEKLER

— II —

Senden siit emip gelişse dünyâ, ne kadar,
Ey boş medeniyet, yine birhayli tutar
Gerçekleri söylemekten âciz diller,
Gerçekleri anlamaktan âciz kafalar!

İŞ

Aşk içte değil, düşte değil, dişte bugün..
Erkekle kadın, harıl harıl, işte bugün...
«Aslı'yla Kerem», bir eski rü'yâ kitabı;
«Leylâ ile Mecnûn»... o da «Geçmişte Bugün»

KAR

Biz, mevki'i beyhûde mi işgaal ederiz;
Zannetme, ki tek noktayı ihmâl ederiz:
Şâyet yağmazsa kar, bu yıl, memlekete,
Ey yolcu, Sibirya'dan kar ithâl ederiz!

REFÂH

Kısmet kapımız, sınıksı —artık— kapalı..
Hâlâ, bize söylenir refâhın masalı...
Bir eski gemiymiş şu denizlerde «Refâh»
Ey memleketim, kaç sene olmuş batalı!

KALB

— II —

Çoktanberi dışlardasın, içlerde değil!
Günlerde adın.. kitapta, defterde değil!
Dünyâ bu... senin de, belki, bir kalbin var;
Lâkin, o işaret ettiğin yerde değil!

TEDBİR

Bir dikkati kimse, sanmasın korkaklık..
Tedbîr düşünmemek —fakat— ahmaklık...
Maksat, korumaktır seni, ey hürriyyet:
Çevren, bu düşünceyle, demir parmaklık!

SAZ

Hergün iğilip karıştıranlar yazımı,
Dünyâda, benim de çekmez —artık— nazımı...
İzzet —blirim— bırakmış İstanbul'da; (*)
Ben, Engürü şehrinde bıraktım sazımı.

BENLİK

Benlik —ki ya Fir'avun, ya Nemrûd olmuş—
Kendinden yüz bulunca ma'bûd olmuş ...
Lâkin şükür Allaah'a, ki gerçek îmân,
Câlût'un karşısında Dâvûd olmuş!

MEMLEKET

Günler kaba, günler katı, günler zâlim..
Vicedânını vicedansıza satmış, âlim...
Yoktur çocuğumdan, torunumdan da ümîd.....
Ey yolcu, hayâl oldu benim ikbâlîm!

EYER

Biz, bir yola çıktık, ki ne gök belli, ne yer..
Gittik... kara atlarda karanlıktan eyer...
Parmakları vardı nemli, ıslak gecenin..
Kaygan kaygan, soğuk soğuk, boyna değer.

ALKIŞLAR

— II —

«Gerçek» dediğin, perdeler ardında öcü..
Alkışlar için konuştu —kalkıp— sözcü....
İşler, kalarak ortada, el beklerken
Milyonla elin alkışa harcandı gücü.

MEYDANLAR

Hâlâ söze başlar ortadan, yanlardan..
Yok zerre kadar utancı insanlardan...
Çıktıkça, boğuk sesiyle, bir kürsüye o
Geçmekte soğuk dalgası, meydanlardan.

BİZ

— I —

Dünlerde büyük, günde küçük bir konuyuz;
Geçmişte kalan destanın —artık— sonuyuz..
Gittikçe gelişmiş iki yandan, iki dev...
Artık, arayerde biz, «lenâ»nın «nun»uyuz.

— 100 —

DAĞLAR

—IV —

Yumruk yiyerek sendelemekten bıktım;
Birgün köpürüp, ben de devirdim, yıktım...
Kaptım, öptüm, omuzladım martinimi
Sahip arayan dağlara sâhip çıktım.

CİHAD

Yetmez şakadan gözdağı.. tenkîl ister;
Alçakları boğmaksa hedef, Nîl ister...
Kahretmek için Ebrehe'nin fillerini,
Gökten —sürü hâlinde— Ebâbîl ister.

DAMA

Hâlâ ister, ki millet, olsun daması..
Bundandır etrâfına kin bağlaması...
Lâkin, biliriz biz: bu şımarmış çocuğun,
Hürriyetimizdi —birzamanlar— maması.

— 101 —

YAŞASIN!

Evlât, çabanın zevkini tatmak lâzım!
Çoşkunluğa yorgunluğu katmak lâzım!
Gördüm, ki bu haykirmalar içten... yalnız,
Yetmez «Yaşasın!» demek... yaşatmak lâzım!

PLÂNLAR

Merkezde, plân plân rivâyet vardır;
Her bölgeden —aslında— şikâyet vardır..
Yurdunda, Erenköy gibi birkaç köyle
Bitlis gibi birhayli vilâyet vardır.

MEYDAN HATİPLERİ

Toylar bir yanda, yaşlılar bir yanda..
Tizden, pesten öter durur meydanda..
Birhayli hatibin arasından kimi ilk,
Kimi son turfanda!

KORO

Ey hikmeti kimseden sorulmaz ma'bud;
Elden ne gelir : böyle çizilmiş bu hudûd :
Onlar, koro hâlinde söz, alkış, na'ra;
Bizler, koro hâlinde sükût!

TOKMAK

Bir çıktı mı, kalmak bilir, inmek bilmez;
Haktan - ne demek korku? - çekinmek bilmez..
Nemrud gibi, hep, beynini tokmaklatsa,
Beynindeki hırs ağrısı dnimek bilmez

GÜNLER

Târîhe gömüldü eski şanlar, ünler..
Ordan dedeler, bakıp torun görsünler!
Küstürmüşüz, artık, çocuğum, Tanrı'yı da;
Artık, yaşamaktayız yarınsız günler!

SUSUZLUK

Gurbetler, el açtırmadan ekmekle tuza
Kalkın, gidelim, ey obalar, yurdumuza...
Sen söyle, çocuk: nasıl, nasıl yerleşilir
Bir yerde, ki çeşmeler su vermez susuza?

Â M İ N

Gönlüm, dilim, «Artık, acılar dinsin!» der;
«Sönsün nefretler, sona ersin kin!» der...
Çıkmaz, lâkin, duâma «Âmin!» diyecek..
Ancak, mezarından ölüler, «Âmin!» der!

N İ ' M E T L E R

Alkış, bayram, ziyâfet, eğlence, düğün;
Ni'metleri, hep, onlar için, yerle göğün..
Onlar, yaşasın da günlerin üstünde;
İster yaşayın kenarda siz, ister ölin!

S O K A K L A R

Zannetti övülmekten, ilâh olduğunu;
Fark etmedi övmenin mizâh olduğunu..
Birgün uyanırdı —belki— rü'yasından,
Duysaydı sokaklarda sabâh olduğunu.

B İ Z

— II —

Dil olsa da ağzımızda, sövmek yoktur!
El varsa da emrimizde, dövmek yoktur!
Öksüzleri sevmek, okşamak var bizde,
Zâlimleri, alçakları övmek yoktur!

K A T A R

Memnun görünür her oturan, bahtından;
Bir bindi mi, inmek istemez sırtından...
Lâkin, yoktur —nedense— önden çekecek..
Yolcum, itilir bizim katar, ardından!

Ş E R

Yıldırıldığı bir ülkede şerrin hayrı
—İsrâra sebep yok— oturulmaz gayri..
Şehriyle, köyiyle kendi öz yurdunda
Dost ayrı vurur insanı, düşman ayrı!

S Ü R G Ü N

Kem gözle mi baktık ki, o altın saraya,
Sürgün diye indirildik Ay'dan buraya!
Râzıydık, burdan bizi göndermek için
Bir yer düşünenler, yanılıp sürse Ay'a!

C E Z Â E V İ

K A P İ

«Saymak, ne demek, günleri» yetmezse sayı,
Bir yerde, ki düştür ova, dağ, yayla, kıyı!
Ey yolcu, girenler, bu karanlık kapıdan
Girdikten sonra kaybederler kapıyı!

MAHKÜMLAR

«Mahkûmlar» olmuş adı, toplantımızın..
Yazdığını kalemler çizemez bahtımızın...
Çepçevre duvarlarda mezar darlığı var;
Üstündeki dam, kamburudur sırtımızın.

UNUTMAK

Korkup elimizde bir oyuncak oktan
Dünyâmızı zindan ettiler hiçyoktan...
Hürriyyeti bekledik karanlıklarda..
Baktık: bizi hürriyyet, unutmuş çoktan!

ÇİZGİLER

Gündüz de seçilmez karalardan aklar..
Bir kuytuda damlayladır, ancak, haklar...
Takvim yaparak taşları yer yer, duvara
Hergün yeni bir çizgi çizer tırnaklar.

KUNDAK

Tartaklayarak yokladılar.. yoklandık...
Kıymetli bilip sakladılar... saklandık....
Kundak ne? unutmusken, azîzim, çoktan;
Bir kuytuda taş duvarla kundaklandık.

ZİYARETLER

Geldikçe «Yakında kurtulursun...» demeye,
Dostlar, çekinir benzime «Solgun» demeye...
Bir gizli gülümsemeyle düşmanlar da
Ba'zan gelir —âdetâ— «Oh olsun!» demeye!

YILLAR

Ay, yıl ve sebep sorma: getirmiş getiren..
Mutsuzlar var, burda ömürler geçiren...
Gün görmez bir kuytu bu.... çok kalmasa da,
Ey yolcum, ihtiyar çıkar körpe giren!

AF

— I —

Şefkat yolunun, ey arayanlar, darını;
Gelsin diye —artık— ıstırâbın yarını,
Af fikrine selviler, kavaklar.. derken
Kaldırdı minâreler de parmaklarını.

RÜ'YALAR

Yıllar yılı, yüklendiğimiz mihnetten,
Bir külçe gibiysek de kemikten, etten
Ba'zan uyuruz yarınların koynunda;
Rü'yâlarımız gönderilir Cennet'ten!

K A T I K

Beslenmese düşleriyle içler, yuvanın
Altında yaşanmaz bu karanlık tavanın..
Tathymış beylik katığından buranın,
Ey hürriyyet, seninle yenmiş yavanın!

K E L E B E K

Mevsim, dünyâda en güzel mevsimdi;
Aylar, günler benim de gül devrimdi...
Keyfince uçan bir kelebektim o zaman;
Çağlar geri döndü, tırtıl oldum şimdi!

A F

— II —

Ömrünce mi kaygu, ayrılık, gam görsün?
Bir tatlı sabah, ıslıklı akşam görsün!
Gel açmaya —artık— bu açılmaz kapıyı:
Ey müjde, Hapishane de bayram görsün!

K A L I P L A R

Varlığımızı anlatmak için boş, bu çaba..
Ta'rifimiz uymaz olmuş —artık— kitaba...
Sen söyle: nasıl hatırlarız şeklimizi
Bizler, ki dökülmüşüz kalıptan kalıba?

B U L U T

Ey kutlu bulut, unutma topraklarını!
Canlandır ümidin ölü kaynaklarını!
Dallarda sevindir kuşu, güldür çiçeği;
Doldur susamışların da bardaklarını!

Y A S A K

Ey mutsuzlar, hayâtı —artık— unutun..
Kim, çizgiye yaklaşırsa «Yasak!» der bu sütün...
Zannetmeyiniz, da'veti gökten sizedir
Hürriyyete doğru yelken açmış bulutun!

BAYRAMLAR

Allaah'a şükür, vakti ezanlar söyler!
Lâkin, günü yolcudan duyanlar söyler...
Bayram varmış dışarda, seyran varmış...
Bilmez mahkûm.. Gardiyanlar söyler.

D Ü Ş

Gezmişti, atıp günün bütün yüklerini,
Dünyânın dağlarıyla düzlüklerini...
Lâkin gün doğmadan çalan zil, dedi ki :
«Gerçek zannetme düşte gördüklerini!»

K İ L İ T

Ancak yasağın, burda hayat sâhası var...
Emrin, azarın çeşit çeşit nüshası var...
Kat kat kapanan, kilit kilit bir kapı, ki
Üstünde «Hürriyet giremez!» levhası var.

BEDDUALAR

Fark etmez, anlamaz bakan hâriçten :
İnsanlar var burda, yatar bir hiçten...
Ses ses, kimi, her saat duâlarla gezer;
Lâkin kimi, gizli bedduâdır içten.

A F

— III —

Biz görmeyiz etrâfı.. periskop lâzım!
Duymaz bizi Meclis buradan... top lâzım!
Göklerde araştırmaya af burcunu, her
Mahkûm için ayrı bir teleskop lâzım!

PENCERE

Bir kuytuda kaldık : ne gelen var, ne giden..
Atmış atan el, anlamadan dinlemeden!
Bir yer ki bu, ey yolcu, güneşler gündüz,
Aylar gece korkuyla bakar pencereden!

RENKLER

Mevsimleri ölmüş, göğü kaybolmuş bil:
Yüzlerdedir - artık - sarı, güzlerde değil!
Al, mâvi, beyaz, demirli bir pencerede;
Mor, gözlerin altında.. ve küflerde yeşil!

YAPI

Bir manzaradır yolcuya burcun, bedenini..
Sarı, bodrum aklına gelmez geçenini...
Bilmez ki biz, altında karanlıklarını
—Yıllar yılı— yumrukla yoğurduk gecenin!

HASBAHÇE

Şakrak bir ses, dışarda ellerdendir..
Bir yaprak uçup düşerse, yellerdendir...
Yolcum, ne çiçek burda, ne kuş... sarmaşığı
Hasbahçemizin, dikenlitellerdendir!

AVLU

Pek ermez aklımız, işin doğrusuna;
Lâkin, şaşarız bekçilerin kuşkusuna:
Derler, yokken sebep: «Bugün avlu, yasak!»
Bizler, çıkarız rûhumuzun avlusuna.

KAHVE

Yurt özlemi —söyle söyle, çal çal— bitmez!
Hergün sula: burda bir küçük dal bitmez!
Bir izbe, ki kalmıştır umut telvelere..
Kül bağlar ocak.. kahve biter, fal bitmez!

KAPLUMBAĞA

— Hasan Tuncay ERÖZE —

Doğruysa eğer eski masallardaki lâf,
Dünyânın uzaklarında bir dağdır Kaf...
Duyduk, ki takıp takıştırıp, cilveli bir
Kaplumbağa çıkmış yola ordan.. adı: «Af.»

MAĞARA

Dilden mahrûm görgü şahitleriyiz;
İnsanların —olsa olsa— taklitleriyiz..
Gezmek de, kımıldamak da yoktur burda
Bir mağranın —artık— istalâğmitleriyiz.

TAKVİM

Yıllar oluyor ki uğrayan yok kimine..
Düşlerde de gelmez Ash, Zeynep, Emine..
Mahkûmların zamânı geçmek bilmez;
Sığmaz, çocuğum, günleri, cep takvimine!

YUMRUK

Kaynak, sularıydı; yaylalar, yaylaları..
Kır, bahçeleriye; tarlalar, tarlaları..
La'net savurup, şimdi, koğuştan kadere
Yumrukla —zaman zaman —tuğlaları.

MEVSİMLER

— III —

Gözler fersizdi burda, seslerse boğuk;
Yazlar buğudan, kış —alabildiğine— soğuk:
Dökmüştü döken, üste betondan bir gök;
Örmüştü ören, çevreye taştan bir ufuk!

KUŞLAR

— III —

— Cevdet ASLANGÜL'e —

Zannetme inişlerde yokuşlarda bizi:
Gel, gör şu mezarlaşan koğuşlarda bizi!
Vaktiyle öterlerdi, konup bir saçağa;
Lâkin çoktan unuttu kuşlar da bizi!

ELLER

— II —

Bir sevgiye bizde, her zaman, yer vardır,
Lâkin ne o kumral, ne o esmer vardır!
Ey yollardan geçip gidenler, burda,
Yıllarca, bir el sıkmamış eller vardır!

KARA

Nerden bilecek gelip geçenler: burası,
Bir yerdir bodrumla kömürlük arası...
Serbes bırakılsak da, karanlıklarının
—Yıllar yılı— çıkmaz ahımızdan karası.

KAÇAK

Kaç bölgeyi ilçe ilçe, il il, gezdik;
Vâdî, ova, yayla, bahçe, sâhil gezdik..
Lâkin, «Fark etmesin, deyip, bir tanıyan!»
Yazlar, kışlar boyunca tabîi gezdik.

YASİN

Sevdiklerimizden, ebedî, mahrûmuz!
Beyhûde olur, desek de: «biz, ma'sûmuz!»
Dostlar, analar, sevgililer; rûhumuza
Yâsin okuyun, ki şimdiden merhûmuz!

YOLCULAR

— I —

NESRİN SİPAHİ

ve BEHİYE AKSOY

Aksoy, yine dalga dalga, tizden pesten!
Nesrin, yine ayrı bir değer, herkesten!
Toprakla sudan olan biziz, Allaah'ım;
Onlar, yaratılmış gibidirler sestem!

MUZAFFER AKGÜN

Bir gün, tanımaz kendini üstün bizden..
Gülsek sevinir, üzülsek üzgün bizden...
Mahzûn sesinde köy, yörük, yayla dîle
Geldikçe deriz: «Muzaffer Akgün, bizden!»

ERCÜMENT BATANAY

Alkışlara lâyük Batanay'dandı bu ses;
Altın telden, tüy gibi yaydandı bu ses...
Hep böyle kabûl eder göründük.. lâkin
Altın telden, tüy gibi yaydandı bu ses...

SÂİME SİNAN

Takdîr elinin, onda ses olmuş emeği:
Rü'yâya dalıp da dinleyen, Sâime'yi,
Rü'yâda yaşar ve istemez —günlerce—
Bir başka dudakta başka ses dinlemeyi.

ZEKİ MÜREN

Şükranla söz açtı gönderenden, getiren;
Dinlerdi kanaryalar da, coştukça Müren..
Ey yaz, sana buğday, güze salkım, kışa kar,
Nisâna çiçek, Zekî'ye ses verdi veren!

«ERENLER»

Söylerse Münür ve Erguner'dense eser
Dinler onu gündüz, gece; dinler gök, yer...
Gün olur, ey yolcu,
Bir ülkeyi fethetmeye bir ses de yeter!

NEYZEN TEVFİK

— I —

Hicvinden, uzakların da ayrıldı payı:
Kit'anla tamamladık küçük bir alayı..
Nûr ol, ki bu akşam da hak ettin, Neyzen,
Kartal'da üç İhlâs ile bir Fâtîha'yı!

NEYZEN TEVFIK

— II —

Eş yok, yuva yok.. kendine kâfi kendi...
İçtikçe coşardı; öyle bir neyzendi...
Neylerle duâ ettiği gün Tanrı'sına,
«Âmin!»i, duâsının, kadehlerdendi!

NEYZEN TEVFIK

— III —

Bir kustu: geçti her gecen bir dalda;
Şöhret de küçüklüktü seninçin, mal da...
Ömrünce —fakat— oydu hazinen: şimdi,
Ey yolcu, neyin Konya'da, sen Kartal'da!

YOLCULAR

— II —

Dr. KEMAL SERAV

Altın gibi, elmas gibi bir kalbin var;
Kendin yaralıyken de bizimcin çarpar...
Âlemde melekler olamaz böyle iyi..
Yapmaz iyilik —belki— melekler bu kadar.

AYDIN NISARİ (*)

Çamlıklarının ve mâvinin dargını ben,
Kovdum gönlümden kıyının aşkını ben..
Artık, senin olsun nilüferler, korular...
Senden geri isterim, Aband, Aydın'ı ben!

ZİYA İLHAN ZAIMOĞLU (*)

Sorsun ovasından, kıyısından tepesi:
Kaç günlük yoldu Vardar'ından Ege'si?
Onlar bilemezse, kalk, sen söyle Ziyâ:
Üsküp nerelerde kaldı, İzmir neresi?

MEVLİD

Zeyrek'ten kalkıp, ey Hatim, her yana git;
Ey Fâtiha'm, Eyyup'ta yatan Sultan'a git!
Ey Mevlid, uğra —bir bir— ölmüşlerime;
Ey Yâsin'im, uç.. sen de Ziyâ İlhan'a git! (*)

NEŞ'E BOHÇA

Evdır, yuvadır, kameryedir, izbe değil!
Üstünde çeyiz askısı var, kubbe değil!
Sessiz uzanıp yattığı gün —sanki— ona
Çin köşkü düşünmüş düşünen, türbe değil!

BASSAĞLIĞI

İsterdi, ki çağlar yeni bir çağ olsun;
Yangınıyeri, tekrar yeşerip bağ olsun!
Birgün, bu uğurda verdi Râgıp, canını.. (*)
Ey sevgili milletim, başın sağ olsun!

HATTAT MUSTAFA ABDÜLHALİM ÖZYAZICI

Hattında —Hocam— herbiri bir başka eser;
Bir başka şefâatçi.. ki ardınca gider,
—Ta'lik, celî, rik'a, sülûs, dîvânî—
Üslûb üslûb çektiğin Besmele'ler.

TUGRAKEŞ

HAKKI ALTUNBEZER

Ses ver.. ki görünmez buralardan oralar..
Ardından «nerdesin?» diyor hâtıralar...
Kalsan da, hocam, senin elindir.. öperiz;
Gitsen de, hocam, senin turandır turalar!

MIHRİ HATUN

Kaldıkça sabâhı, akşamından fersiz,
Dünyâsı da boş.. şi'ri de —artık— yersiz...
Tanrı'm, ona çok gördüler İskender'ini;
Mihrî'yi yaşar sandılar İskender'siz!

YOLCULAR

— III —

AZİZ ÇINAR

Yoktur bizim akşamlarımız, ellerde..
Diller gibi, Hak'kı zikreder teller de...
Geldikçe Aziz Çınar bu ayîne, bedir
Göklerden inip bendir olur ellerde. (*)

İSMAIL EMRE (*)

Ba'zan, bakarız, cenûbu kuşlar getirir;
Ba'zan da inişlerle yokuşlar getirir...
—Sık sık— bize yolcular, kanadlar, yollar
İsmail Emre'den «Doğuşlar» getirir.

TEVFİK HOCA

Sundurmalı, tek katlı, basık damlı bir ev..
İssız, hareketsiz —âdetâ— gamlı bir ev...
Hüddamlıymış, fakat, dedem Tefvik Hoca;
İssız sanılan eviyse hüddamlı bir ev.

AMINLER

Gördük safımızda kutlu Tâcüddîn'i; (*)
Gördük, tanıdık Ayaşlı Bünyâmîn'i.. (*)
Besbelli, bizimkiler kanadsız, Tanrı'm;
Varsın sana —bâri— onların «âmîn»i!

ŞEYH SİNAN (*)

Ma'bet yapıhrken, gidilip Şeyh'e kadar, (*)
«Taş bitti bugün...» dendi mi —vaktiyle—duvar,
Mihrâb, kemer, eşik, sütûn olmak için
Dağdan, ovadan koşup gelirmiş taşlar.

HASAN DEDE

Dünyâya değil, rûha yağan yağmurdan,
Keyfince, kadeh dolduracaksın nurdan.
Sen, Aksaray'ın çadır kurup yükseğine,
Rüzgârlara yol göstereceksin burdan!

NASRETTİN HOCA

Kalmış senden orda beşik, burda mezar..
Tâlihliymiş ki, Akşehir, Sivrihisar
Birbirlerinin ismini pek bilmezken
Sâyende yakından akrabâ olmuşlar.

SÜLEYMAN ÇELEBİ'NİN TÜRRESİ

Bir biblô, deniz kabuklarından.. yolcum;
Nûr akmadadır oluklarından.. yolcum...
Baksan görecektin, ki bu yastık, bu yatak
Gök kubbelerin pamuklarından.. yolcum.

YÛNUS EMRE

Sık sıkça selâmın rahatız, memnûnuz!
Seyrekleştikçe içliyiz mahzûnuz
Biz sevdik Asya Asya, ey gözde, seni;
Sen sev bizi Emre Emre, Yûnus Yûnus!

YOLCULAR : IV

KARYAĞDI SULTAN (*)

— I —

Bir kız bu.. sevimli türbesinden belli...
Bir kız, ki sokulgan ve sıkılğan halli...
Can verdiği yollarda - demek - yavrucuğu
Gömmüşler ipek duvaklı, altın telli!

KARYAĞDI SULTAN

— II —

Türben, gecemizde bir fener, bir şamdan..
Ey ismine, «Karyağdı» dediğimiz sultan
Altın saçının, ipek gelinliklerinin
Kardan değil üstündeki pullar.. nurdan!

KARYAĞDI SULTAN

— III —

Bittiyse suyum, yoksa mumum sağlarlar..
Türbemde duâ duâ durur, ağlarlar...
Gür saçlarının, kıyıp güzel tellerine
Kızlar, bana yaşlarınca tel bağlarlar.

z

BAYRAKLI DEDE (*)

Görmüş gibi, hangi yüzde yaş sildiğini
Bilmezden geldin, ey yatır, bildiğini
Birgün çoğalan renkli bayraklarının
Birgün, üzerinde - yer yer - eksildiğini.

SULTAN BABA (*)

Artık, ne kulak veren nesil kalmıştır;
Artık, ne de anlatmaya dil kalmıştır:
Nurdan bir elin çizdiği çepçevre sınır,
Ey rûh - ne hikmetse - yeşil kalmıştır.

ADSIZ EVLİYA

Dağbaşıları, yurdun.. ne gelen var, ne giden!
Kuşlardan kismetin, buluttan gölgen..
Dünyâdan uzak bir çatı seçmişsin, ki
Altında yatan da sen, ziyâretçi de sen!

YOLCULAR : V

HAYACILAR

— İplikleri, çizgi çizgi, aydan, günden —
Gök kubbeyi kartallarım, örmüş ünden..
Geçmekteyken bu tâkın altından biz,
Onlar geçecek - kanad kanad - üstünden!

BİR KORE KAHRAMANI

— Beşir Günay'a —

Göğsünle dizinden sızıp akmakta kanın..
Yetmez gücü takdire, sarıp bağlayanın..
Sen - böylece - süslerinle çık yolculuğa:
Göğsünde gülün, dizinde dizbağ nişanın!

KOZAN

Târîh, demiş: «Türk, vatansız olmaz!»
Bizlerse dedik: «Vatan, Kozan'sız olmaz!»
Dağdan dağa aksetti ezanlar yeniden..
Onlar da diyor: «Kozan, ezansız olmaz!»

EĞRET ŞEHİTLERİ (*)

Eğret anıtında bulduk imzâlarını;
Andık savaşın diliyle son çağlarını...
Lâkin, alışıktilar silâh seslerine:
Üç dört el ateş, bozmadı rü'yâlarını.

ANTEPLİ ŞAHİN

Beslenmişiz, ey köprü, hikâyeyle senin...
Birgün, nerden gelirse gelsin hâin,
Burdan onu karşılar - kanad, pençe, gaga-
Antep, yine gaazî, yine Şâhin Şâhin!

NENE HATUN

Gözler kapanır da nûru sönmez bu mumun!...
Gökten bir ses, der gibidir: «Erzurum'un
Hür halkına - çağlarca - şefâatçi yeter
Kalbindeki şefkat, Nene Hâtun kulumun!»

İHTİYAR TOPLAR

— Zekâi Konrapa'ya —

Bir gümlemeden, yakın yürekler hoplar;
Târîhe gider, sorulsa soylar soplar...
Döndükten sonra, kaç seferden yorgun
İftar topu olmuştur emektar toplar.

DENİZ

Ba'zan dünü düşlerde görür, aldanırım;
Hayrettin'i, Turgut'ları dönmüş sanırım.
Birgün, lâkin, gelirse gerçek yüzücü,
Yolcum, onu ben, kulaçlarından tanırım!

FATİH SULTAN MEHMET

— İsmail Hakkı Uzunçarşılı'ya —

Tâneyle değil zaferlerim, salkımla..
Tanrı'm, senden gelen büyük yardımla
Fetheylemiş olduğum Bizans illerinin
Toprakları kutsileşecek, alnımla.

BATTAL GAAZİ

Her kış, geceler boyunca, Battal Gaazî,
İmânı ve destaniyle beslerdi bizi...
Hâlâ bu yüreklerde, bu topraklarda
Ondandır, eğer yiğitliğin varsa izi.

SALUR KAZAN (*)

Avdan, kişi - böyle - küskün, ürkek mi döner;
Erler yatağında - yoksa - bir dek mi döner?
Ey koç yiğitim Salur Kazan, yalnızsın:
Can parçası oğluyla giden, tek mi döner?

ÇAYDAÇIRA

Zeybeklerden, halayla bardan sonra
Mumlarla gelen, ay kızı kızlarda sıra...
Saçlar gece, yüzler gün, avuçlar şamdan...
Ayın midir, oyun mudur çaydaçıra?

YOLCULAR : VI

BELKİ

Biz, «bilgi» diyorduk.. çoğu, bir «belki» ydi...
Zannetme bu söz «belki»lerin ilkiydi...
Ay, dünyânındı - belli - dünyâ, Güneş'in...
Herhalde, Güneş de «belki»nin peykiydi.

RENK

— Nihat Sami Banarlı'ya —

Zevkinle senin, duyup yakınlık candan,
Kuşlar, kelebekler de gelir arkandan!
Ey yolcu, yeter ki gitme burdan eliboş;
Her mevsime bir renk götür nîsandan!

AYAK DİVANI

Her yerde hekim, hakem ve hâkim söyler..
Bilmezsin, bende kim susar, kim söyler:
Baş, gövde, bacak, kol... bir ayak dîvânı
Tertîbederiz.. son sözü kalbim söyler!

İLHAM

Az çok, karışır şi're kerâmetle sihir...
Lâzımsa da bilgi, işçilik, duygu, fikir
Benden sana son nasihat: ilhâma inan..
İlhâma inanmayanlar, olmaz şâir!

YÜKSEKLER

— Ahmet Kabaklı'ya —

Kuşlar.. kimi yerden, kimi yüksekte uçar...
Kuşlar vardır, ki ürkütülmekten uçar...
Uçmak kolay iş.. fakat, bu yurdun - ancak -
Yüksekte uçan kuşları, gerçekten uçar!

OLMAK

— Ahmet Muşlu'ya —

Elsen, suratında sakla şerrin.. tokat ol!
Atsan git, Çamlıbel'de şahlan.. Kırat ol!
Dağsan, yüksel sınırdaki bir Ağrı gibi;
Suysan, dere olma... Dicle yâhut Fırat ol!

SANAT

Şâir kişiler, kuş kuşunuz, dal dalınız.
Dallardan renk, kuştan âhenk alınız!
Ses, sâdece mûsikînin emrinde değil;
Rengin balı, ressamın değildir, yalnız.

TÜBA

«Devler, cüceler, yabâniler, evciller
Vardır.» diyerek bitki sayarken diller
Çamgillerden nar, asma, dutgilleredek,
Söylenmez - henedense - tûbagiller.

SÖYLEMEK ve YAZMAK

— Cemal Yeşil'e —

Elbet uyuşuklar, uyuyanlar bulunur;
Lâkin, yine söyle sen.. duyanlar bulunur!
Yazmakta tereddüdetme hak bildiğini:
Okuyanlar bulunur!

YÜREKLER

Destandan o eski kahramanlar gelsin:
Ertuğrul'lar, Salur Kazan'lar gelsin!
Ey yurt, kadeh tokuşturanlar yetmez:
Uğrunda yiirek tokuşturanlar gelsin!

HUZUR

— Ragıp Akyavaş'a —

İnsan, güvenirse şâyet, insanlığına
Pişmân olmaz, kolay kolay, yaptığına..
Bir ninni duyup gömer yorulmuş başını,
Akşamla, huzûrun yumuşak yastığına.

ÇİNİ

Sesler bile ihtiyarlar, eskir yeniler;
Solduysa hayât, hangi kuvvet yeniler?
Hâlâ ararız biz, ebedî tazeliği...
Bir sır ki bu, sizde saklıdır, ey çiniler!

FAKAT

— Haydar Dirîöz'e —

Ey dil; ne isimden, ne sıfattan bıktım...
Mânâyı değiştiren edattan bıktım:
Her hükme - gelip - çelme takan «lâkin» den,
Her hükmü tökezleten «fakat» tan bıktım.

GÜÇ

Dersin: «kişinin tâkati neymiş, gücü ne?»
Bir dev gibi davran işlerin en gücüne!
«İnsan» dediğin, insan olur gerçekten,
Sâhipse eğer kendini aşmak gücüne!

YOLCULAR : VII

YER — I —

Yazmışken Ezel, o kutlu defterde bizi
—Bilmem, neden? - istemez ki, gökler de bizi,
Havvâ gibi, her kadın kalır gökte gebe..
Lâkin doğurur, kıvranarak, yerde bizi.

RÜZGÂR

— I —

Kırlarda yokuşlar «çık!», inişler «in!» der;
Sesler bir ağızdan «kırâ hoşgeldin!» der...
Rüzgâr, eğilip, «eğer yoruldunsa seni
Ben gezdireyim. işte üzengim; bin!» der.

AĞIRLIK

Kimler çığnerse çığnesin kumla çimi ...
Kopsun eteğimden elin, ey yerçekimi,
Ömrümce, kanadlanmama sensin engel;
Ömrüm boyu, senden çekerim, çektiğimi!

BAŞDÖNMESİ

Kalbimdeki iğne, bir kovandan kalma..
(Darlık nefesimde, bir dumandan kalma...
Herhalde, nöbet nöbet, bu başdönmesi de
Çıkrıncığa bindiğim zamandan kalma (*))

YOLCULAR

Her sofraya da'vetli.. bugün Cem yaşıyor;
Can can, yine, Havvâ ile Âdem yaşıyor...
Şâyet ölü varsa bizleriz... gökyüzünün
Her yolcusu, gönlünce bir âlem yaşıyor.

KOL

Gördük: biliriz ki ni'metin bol, Tanrı'm;
Bitmez bu adımlarla - fakat - yol, Tanrı'm...
— Çağlar boyu - kuşlar uçar; insan sürünür..
Kuşlarda kanad, bizde neden kol, Tanrı'm?

KIR ÇİÇEKLERİ

Ey yolcu düşünme: kim diker, kim toplar?
Sık sık, kelebeklerle böcekler yoklar.
Kırlarda açan çiçekleriz, bin bir renk...
Sen koklayamazsın bizi, rüzgâr koklar!

MÂVİLER

— Mahmut Eski'ye —

Mısra'larımın, sezen, vedâ' olduğunu,
Anlar, sana son farzı edâ olduğunu...
Âşıklar için, kabûl eder, mâvilerin
En tatlı ve en temiz gıdâ olduğunu.

GÖL

— II —

— Fûruzan Selçuk'a —

Çevren - yine - kuşlar, nilüferler, sazlar...
Bir bir çekilip gitse de kışlar, yazlar
Senden yıkanan yürekler, ey kutlu yunak,
Ey dupduru göl, bir daha kir tutmazlar!

YOLCULAR : VIII

HIRKA

Gördün: ne elimde tunçtan kalkan var,
Pîr'im, ne içimde fazladan bir can var;
Ben, ortaya izninle çıkıp er diledim..
Kâfi bana: sırtımda senin hırkan var!

MUM

Sonsuz gecenin, çevreye serpildi kumu..
Yalnız şuracıkta kaldı bir nur yudumu...
Rahmetlere kuytusunda yol gösteriyor:
El sürme, ki ey yolcu, bu mum türbe mumu!

NEY

— I —

Bir parça karnî.. ki pes de söyler, tiz de;
Ba'zan acı bir hâtıra, ba'zan müjde...
Her isteğe, her duyguya yer var; - yalnız-
Red, öfke, haset perdesi yoktur neyde.

KUDÜMLER

— Feridun Nafiz Uzluk'a —

Bir kutlu limonlukta çiçekler bilirim;
Pervâneleşen, beyaz etekler bilirim...
Dışlarda yüreklesen kudümler vardır;
İçlerde kudümleşen yürekler bilirim.

KARAMAN

Benzer rengiyle Kubbe-i Hadrâ'ya:
Derler «Karaman,» bu yemyeşil dünyâya..
Her yolcu sükût... her nefes, sessizce,
Bir Fâtiha'dır Mâder-i Mevlâna'ya.

ELLER

— III —

Yerden göğe, gökten yere yol var canda...
Gördük ki kanad kuşta değil, insanda...
Ey Konya, bu akşam da duâdaydı bir el;
Ey yolcu, bu akşam da, bir el ihsanda!

GÖNÜL

— II —

Neyler susamış rûha ilim, Mevlânâ:
Artık, ne devâ var, ne hekim, mevlânâ...
Ârifler gönlüyle bu dünyâda yerin,
Dol gönlüme.. ben de Ârif'im, Mevlânâ!

RÜZGAR

— II —

Es Konya'dan, ey yel, bana târihi getir!
Mehmed Dede'nin çektiği tesbîhi getir! (*)
Himmet dileyip Ârif'e Mevlânâ'dan
«Dîvân-ı Kebîr»i, «Fîhi Mâ Fîh»i getir!

MERAM

— Refi Cevat Ulunay'a —

Bastırdı kış.. alım dayanıp kaldı cama...
Nisan, bir gelse, «hoşça kal!» der odama,
Pîr'im, sana ilk çiğdemi koklatmak için,
Herkesten önce ben koşardım Meram'a.

ÜÇLER MEZARLIĞI (*)

Mahbûbe yatar boyunca, mahbûb yatar;
Baktım ki bu pervâsız, o mahcûb yatar...
Her türbede, her mezarda ey zâirler-
Bir başka edâ, ayrı bir üslûb yatar!

RÜZGÂR

— III —

Rüzgâr, uçurup Âdem'i, Havvâ'ya götür!
Mecnûn'u, Kanadlarında Leylâ'ya götür!
Lâkin, ya getir Kubbe-i Hadrâ'yı bana
Yâhut beni al, Kubbe-i Hadrâ'ya götür!

SEMA'

Dünyâda kanad yapıp semâ'ınla, kolu
Gösterdin Allaah'a giden nurlu yolu;
Ey Pîr'im, ey âlimlere sultan babanın
Âriflere, âşıklara sultân oğlu!

MA'NÂ

Yer yoktur kayda, şarta, istisnâya...
Gönlüyle gelen, Hazret-i Mevlânâ'ya,
Geçtiğini duyar - yavaş yavaş varlığının,
Bir tatlı akışla maddeden ma'nâya.

SAYILAR

«Gül, gül!» diye, gül dalında bülbüller öter...
Derler: «bize tek sevgili, tek sevgi yeter..
Dünyâda ve ukbâda sizin için birden
Başlar sayılar, bizler için birde biter!»

YER

— II —

Mısra'ları bahçem, sarayım, Mevlânâ;
Kubbenden bir dilim, payım, Mevlânâ!
Duydum: tanıdıklar soruyormuş yerimi..
Sen nerdeysen ben ordayım, Mevlânâ!

NEY

— II —

— Münir Ekşi'ye —

Zannetme, çocuk, istediğin herşey olur:
Bin bir arının bir teki - yalnız - bey olur.
Çoktur sayılardan da kamışlıkta kamış;
Lâkin, aradan birkaçı - ancak - ney olur!

EL

Kesfetti uzak sanan, yakınlarda seni;
Geçmişte bilén, bulur yarınılarda seni...
Bir mu'cizesin.. değil dudaklar, yalnız,
Ey nûrdan el, öpsün alınlar da seni!

MEVLANA (*)

— Ali Nihat Tarlan'a —

Der bâğ-i sühan mîve-i mâ mîve-i tû..
Der perde-i ney şîve-i mâ şîve-i tû..
Dûrend, ve lî, zi şevk u şâdî şeb ü rûz..
Zîrâ ki zemin bîve-i tû, bîve-i tû!

HİL'AT

Ma'lûmumuz olmayan mürâdınca göğün,
Sizlerle helâllaşma sıram geldiği gün,
Ey sevgili dostlar, beni Mevlânâ'nın
Âriflere giydirdiği hil'atla gömün!

AYAR

Hak zikrini göğsümüzde bul, dinle bizim!
Çağlar çağı, kalbimiz vurur böyle bizim!
«Hilkatla, deriz, ayarlayan nabzımızı,
Hilkatta ayarlamış kudümlemlerle bizim!

AYIN

Üslûb üslûb içinde, san'at san'at,
Sendendir neylerle kudümlemlerde bu tat..
Üdunda, rübâbında haberdar öteden
Mızraplar nokta nokta, yaylar hat hat.

DÖNER KÜMBET (*)

— Remzi Akyürek'e —

Yönler ne demek: âşık için, neymiş yön?
 Hor görmesin-artık - sağı sol, arkayı ön!
 Bir kutlu sema'hâne bilip Kayseri'yi,
 Ey kutlu çadır, böyle, nesiller boyu, dön!

SEB-İ ARÛS DA'VETLİLERİ

Gelmişler Hind'den Yemen'den, Çin'den..
 Onlar gibi, sen de ses duyup kalbinden,
 Yollarla «Alâeddin»e çık... kollarım
 Aç Kubbe-i Hadrâ'ya «Alâeddin»den! (*)

KURBAN

— II —

Süsletmek için yolcunu Kimyâ'ya götür; (*)
 Okşatmak için Gevher'e, Kerrâ'ya
 götür! (*)

Yetmez onu dünyâya getirmek, anne:
 «Kurban...» diyerek, Kubbe-i Hadrâ'ya
 götür!

GÜN

— Recep Doksat'a —

Ey asrım, «gün» diyen yanılmış günüme..
 Bir yol bulabilsem çekilirdim dünüme;
 En kuytu taraflarında adsız köyümün,
 «Sensin kefenim...» der, sarınırdım ünüme!

AD

Sesler duyarak atmak için son adımı,
 Dünyâda hazırlıklarımız başladı mı,
 Sen bir dağa, bir ırmağa ver istersen;
 Birlikte götürmek isterim ben, adımı!

O GÜN

Birgün, ki ne eşbâh, ne nâsût kalır;
 Sözler de, terâneler de mebhût kalır..
 Âlemde şekiller çözülür, kalkar renk..
 Ta'rifsiz varlığıyla Lâahût kalır.

ADAŞLAR

Artık, unutuldu bildiğim bir sırada,
Söylendiği an, zavallı ismim, arada,
Bin Ârif, birden irkilir.. anlayamam:
Bin Ârif'ten hangisiyim ben, burada?

TAŞ

Yollarda - zaman zaman - soranlar yaşımı,
Bir yer seçerek, hazırlasınlar taşımı!
«Ay, yıl» ne demek: beğenmez olmuş - belli-
Dünyâda yatak gövdemi, yastık başımı!

ONLAR

Onlar, ki büyük nûra mülâkûdırler,
Birgün, gök sofrasında sâkûdırler;
Birgün de, içince kendi sunduklarını,
Sermest-i bekaa, aşk-ı hakûkûdırler.

SIYAH

Gündüzle benim ben ve benim gözbebeği;
Akşamlar için renk olamaz benden iyi!
Eksilsem yâhut olmasam, ey san'at,
Sen neyle boyar, nasıl yapardın geceyi,

YERALTI ALEMİ

Tüyler ürperten bu karanlık yurda
Aylar, günler sıcak da vermez, nur da..
Sürgünleri sen - bâri - gelip okşa, ısıt:
Ey Mevlid, ninnisiz uyunmaz burda!

YARIM

Dünyâda yolum, birkaç adım kalmıştır;
Kaldıysa, demek, beş on yılım kalmıştır!
Yoktur, olamaz - gayri - bitirmek umudum:
Her başladığım eser, yarım kalmıştır!

ÖLÜLER

Toprak ısınır soluklarından, çocuğum;
İzler, yer yer, topuklarından, çocuğum..
Ba'zan da kanatlanıp uçan, onlardır
Lâş selvilerin doruklarından, çocuğum.

ÖBÜR DÜNYA

Çağlarla sular, hiç, geri akamazlar mı;
Bir kerrecik olsun, düne bakmazlar mı?
Dünyâsına, ayda yılda Ârif Nihad'ı
Burdan günübirlik de bırakmazlar mı?

SABAHA

«Hamdır.» dediğin, belki bugün, olmuştur;
Kuş yavru çıkarmış ve petek dolmuştur..
Sen bakma yeraltının karanlıklarına:
Artık, çıkalım: orda sabâh olmuştur!

YOLCULAR : X

MEVLİT GECESİ

— I —

Rahmetle şefâat, iki yandan kanadın..
Artık, geleceklerce yüreklerde adın...
Zannetme, ki müjde bekleyen yalnız sen:
Yer, gök O'nu beklemekte, ey mutlu kadın!

MEVLİT GECESİ

— II —

Ey körpe kadın, yolcunu beklerken sen
— Yandıkça - güzel alnını göklerden öpen..
Ağrında koştu hûriler, yardımına..
Bir hûri nedîmen oldu, bir hûri eben.

KERVAN

Vâhaydı, onunçin, bu alev bâdiyesi..
— Ey yol - halısydı kum... bulut, şemsiyesi...
Gelmış, kanad olmuş gibi bir yanda «ebed»
Bir yanda «Samed»di isminin kaafiyesi!

REFREF

— Kâmil Şenel'e —

Yıldızlar ı ışık damlası, ay - sanki - sedef..
Ay'dan da, Zühal'den de uzaklarda hedef:
Bir yolcu götürmekte, bu akşam, adını
Rüzgârla kanad sesinden almış Refref.

KADİR GECESİ

Dışlar gibi, içler de ılık.. cemre kadar...
Nûr içmede dağ, taş.. yuvadan kabre kadar...
Yüksekten açılmış yere rahmet kapısı..
Va'diyle göğün, açık kalır fecre kadar.

KİTAP

Öp, alnına değdir... ki bu, bir başka kitap...
Ancak, durulanmış, temiz eller ona kap...
Sık sık okuyorsun kapanıp.. lâkin onu,
Ey Ârif, okutmak, okumaktan da sevâp!

ELÂ'YÂT (*)

— Kemal Edip Kürkcüoğlu'na —

Elceysü, yekuulü min hünâ: «Râyâtî.....»
Abdük Ârif, kaale: «Rubâiyyâtî.....»
Yâ Rabbü, terâ kilâhümâ sâcideke,
Fî Kur'ânîk hîne tekuul: «Âyâtî.....»

SİSTE MİNARELER

Yoktur daha canlı bir misâl, iphâma..
Benzerler uzaklarda kalan rü'yâma...
Derler: «zilka'de geçti; zilhiccedir ay...»
Hac mevsimi, onlar da girer ihrâma.

İBRAHİM PEYGAMBER

Ufkun, bir dağ.. yolunda yer, gök dilsiz...
Kumlar, iki yanda bir deniz.. sâhilsiz...
Dalmış, gidiyordun ufka, İsmâil'le;
Ordan dönecektin - demek - İsmâil'siz!

ANKARA'DA BAYRAM

NAMAZLARI

Şâhit buna avlular, sokak, bahçe, yazı;
Şâhit nîsan yağmuru, kânûn ayazı:
Tanrı'm, nice yıl Ankara, kar üstünde,
Yağmur altında kıldı bayram namazı.

MÜJDE

«Gördün, dediler, hasmını... dönmen evlâ...»
Lâkin, bana kuvvet oldu müjden, Mevlâ:
Bir sûrede sendin diyen âciz kuluna,
Kur'ân'ından «İnneke entel a'lâ!» (*)

ÜŞÜMEK

Ey gökyüzü, cemreler unutmuş yerimi;
Tebih de ısıtmıyor, bugün, ellerimi..
«Yatsam üşümem belki...» dedim; gördüm ki
Doldurmuş karla, dolduran, minderimi.

SÜNNET

Her davranışın, her adımın hikmettir;
Uymak sana, hem vazîfe, hem âdettir...
Öyleyse, müekked olmıyan sünnetini,
Ba'zan terketmemiz de bir sünnettir.

BEKDİKTAŞI (*)

Göz nûrundan şekillerim, kirpikten...
Lâkin sorarım yurdumu her bildikten...
Bektâş-ı Velî elinde işlensem de,
Dünyâ bilsin ki, doğmuşum Bekdik'ten

TESPIHLER

— Abdülhakîm Arvas'a —

Sandıktadır en değerlimiz, en iyimiz:
Bir kuytu değil, bir sıcak el isteğimiz...
Cıncık boncuk da, cam da olsak görülür
Döndükçe, çekildikçe «necef» leştiğimiz.

MEZE

— Galip Erdem'e —

Gündüzlerimiz - ne yapsak - artık, yamadır;
Kaldıysa eğer ümidimiz, akşamadır..
Sen «kıtlama» der, içersin akşam çayını;
Lâkin bizim - evlât - mezemiz, kıtlamadır!

KOVA BURCU

— Metin Nuri Samancı'ya —

Ellerde kadeh kadeh, kader çizgileri..
Dolsun İyenibaştan, boşalan testileri ...
«Olmaz!» deme... öfkelenme, ey kutlu yasak:
Hoş gör Kova burcunda doğan bekrileri!

YAŞMAKLAR

Gül geçse içimden, gül olur zambaklar;
Gövdeyse murâdım, açılır yaşmaklar...
Sen, bekleyedur içkiyi sâkilerden;
Ben, bardağa «dol!» desem dolar bardaklar!

KELİMELEK

Akdere : Ankara'nın kenar semtlerinden.

Alâeddin : (S. 154). Konya'da Alâeddin tepesi kasededilmiştir.

Anzelihâ : (Ayn-ı Zelihâ = Z'elihâ Pınarı). Urfa'dadır; halk, «Anzilha» der.

Arapsuyu : Antalya'nın plâjlarından.

Aslanlıyol : Ankara'da Anıtkabir'dedir.

Ayaş'lı Bünyâmin (Bünyâmin-i Ayâsi): Ankara'nın Ayaş ilçesinde yatar.

Aydın Nişâri : Abant gölünde boğulmuş, genç gazeteci.

Ayzıt : Türk mitolojisinde bir yarı tanrıça.

Babagürdür : Musul'da, Kerkük yakınlarında, devamlı yanan bir tabiat meşalesi.

Bağ kulesi : Alâşehir'de bağ evlerine verilen ad.

Barguzu : Malatya dolaylarında bir köy.

Bayraklı Dede : Kastamonu'da bir tepede yatır vardır.

Bekdiktaş : Şereflikoçhisar dolaylarında, Bekdik'te çıkar; Hacıbektaş'ta işlenerek, «hacıbektaştaşı» adını alır.

Bendir : «mazhar» da denilen büyük tef.

Cıvıllar Parkı : Sivas'ta bir park.. «çıplaklar, yoksullar parkı» demektir.

Cılabol : Amasya'nın kalesinde, tatlı bir suyu da bulunan mağara.

Çarmuzu : Malatya dolaylarında bir köy.

Çıkrıncak : dikine bir mihver (eksen) üzerinde, iki ucuna abanmış iki kişi tarafından yere ayak vurularak döndürülen, -böylece- gıcırdaya gıcırdaya ve alçala yüksele dönen, ufki (yatay) bir ağaçtan ibaret, basit atlıkarınca... özellikle Kastamonu köylerinde raslanır.

Çırmıkta : Malatya'nın şimdiki Yeşilyurt ilçesi.

Çifteminare : Sivas'ta, Selçuk kalıntısı iki minare.

Çobancık (yaylası) : Kozan-Feke yolunda, Horzum geçidi yakınlarında.. bak: Horzum.

Davras Dağı : Isparta'da.

Demre : Antalya dolaylarında bir kasaba .

Değirmendere : İzmit körfezinde, Gölcük yakınlarında bir kasaba.

Derbent : Polat'ı çevreleyen dağlarda bir geçit... bak: Polat.

Doğuşlar : bak: İsmail Emre.

Dönerkümbet : Kayseri'de bir türbe.

Eğner : Adana'nın kuzeyinde, nehir yoluyla şehre gidecek tomrukların sal hâlinde çatıldığı yer... çevrenin pazarı da burda kurulur.

Eğret : Afyonkarahisar dolaylarında, şehitliğiyle meşhur yer.

El'âyât rübaisinin Türkçesi (S. 161):

AYETLER

Burdan asker, «Bayraklarım...» diyor;
Ârif kulunsa, «Rübâilerim...» dedi.....
Ey Tanrı, ikisini de sana secde etmiş görürsün.
Kur'an'ında, «Âyetlerim.....» dediğin zaman.

Fındıkpınarı : Mersin'in yaylalarından.

Gelineik dağı : Isparta ovasını çerçeveleyen dağlardan.

Gevher (Hâtum) : Mevlânâ'nın ilk eşi.

Gözne : Mersin'in yaylalarından.

Gülek : Toroslar'da meşhur geçit ve onun yakınlarında bir köy.

Gülveren : Ankara'nın kenar semtlerinden.

Güvercinlik : Maraş'ta elektrik elde edilen yer.

Halilürrahman gölü : Urfa'dadır.

Harâmi çayırı : Polat'ı çevreleyen ovada bir yer... bak: Polat.

Harâmi deresi : Polat yakınlarında bir vâdi.. bak: Polat.

Horzum : Kozan-Feke yolu üzerinde bir geçit.

İnciraltı : İzmir'in plajlarından.

İnneke ente-l-a'lâ : Kur'an-ı Kerim'de Tâhâ sûresinin 68. âyetinden bir parça.. «Üstün olan, sensin.» meâlinde.

İsmail Emre (Yeni Yunus Emre) : Söylediklerine «Doğuşlar» adı veren ve bu isimle iki kitabı çıkmış olan, Adana'lı tasavvuf şairi.

İzzet (S.98) : Şair İzzet Molla kastedilmiştir.

Kale (S. 27) : Sivas'ın şimdiki adı «4 Eylül Parkı» olan, tarihi kalesi kastedilmiştir.

Karboğazi : Çukurova'nın kurtuluş savaşında, kırk yiğitin bir taburu esir ettiği yer.

Kâryağdı Sultan : Türbesi, Ankara'da. Gazı Lisesi yakınlarındadır.

Kerrâ (Hatun) : Mevlânâ'nın-Gevher Hatun'un ölümünden sonraki-eşi.

Keşbükü : Mersin-Gözne yolunda bir geçit... bak: Gözne.

Kışla (S. 8) : Kastamonu'da kışla ve çevresi kastedilmiştir.

Kimyâ (Hatun) : Tebriz'li Şemsüddin'in eşi.

Küllik : Alâşehir'in köylerinden

Ma'bed (S. 129) : Alâşehir'de Şeyh Sina camisi kastedilmiştir.

Mehmet Dede : Bir Mevlevî dedesi... Konya'da Üçler mezarlığında yatar.

«Mevlânâ» rûbaisinin Türkçesi (S. 152) :

Söz bahçesinde yemişimiz, yemişin..

Ney perdelerinde üslûbumuz, üslûbun...

Fakat gece de, gündüz de sevinçten, eğlenceden uzak...

Çünkü, senin dulun-artık-yeryüzü; senin dulun!

Mihri : Şair Mihri Hâatun.

Namrun : Tarsus'un yaylası.

Oğan : Türk mitolojisinde bir yarı tanrı.

Olukbaşı : Kastamonu'da bir semt.

Orduzu : Malatya dolaylarında bir köy.

Oyiat : İnegöl dolaylarında bir vadi ve bir kaplıca.

Öğlenkayası : Polat'ı çevreleyen dağlarda, öğlen namazı vakti için tabii güneş saati vazifesi gören kaya... bak: Polat.

Pınarbaşı : Maraş şehir suyunun çıktığı yer.

Polat : Malatya'nın Akçadağ ilçesi dolaylarında bir köy.

Râgıp (S. 125) : Râgıp Gümüşpala kastedilmiştir.

Sabo : Antalya'nın plâjlarından.

Salur Kazan : Dede Korkut hikâyeleri kahramanlarından.

Sarıgöl : Manisa'nın ilçesidir.. Alâşehir'de Top-tepe'den görünür.

Sarıkız : Alâşehir'de madensuyu ve çıktığı yer.

Selce : Alâşehir'in köylerinden.

Sulumagâra : Malatya'da, Polat yakınlarında... bak: Polat.

Sultan Baba : Değirmendere sırtlarında yatır var... bak: Değirmendere.

Süt Gölü : Türk mitolojisine göre, gök katlarının birinde bulunan göl.

Şeyh Sinan : Alâşehir'de camisi vardır.. bak: Ma'bed.

Tâcüddîn (Şeyh) : Ankara'da dergâhı vardı.

Tarsusbeyazı : Çukurova'da bir üzüm çeşidi.

Tecde : Malatya dolaylarında bir köy.

Tekir : Gülek boğazı yakınlarında bir köy.

Toptepe : Alâşehir'de bir tepe.

Ulu Câmî : Sivas'ın camilerinden.

Umay : Türk mitolöjisinde bir yarı yanrıça.

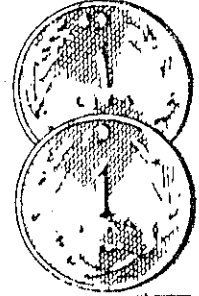
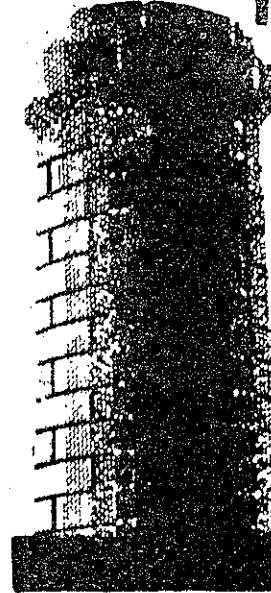
Üçler mezarlığı : Konya'dadır.

Yanartaş : Antalya dolaylarında, devamlı yanan bir tabiat meşalesi.

Yersu : Türk mitolöjisinde yer ve su perisi.

Ziya İlhan Zaimoğlu : «Portakal Bahçeleri» ve «Mevsim Yağmuru» kitaplarının şairi.. İzmir'de yatar.

MEMLEKETİMİZİN
EN BÜYÜK SANAYİ
İŞİKKÜLÜ

SÜMERBANK

BANKACILIK HİZMETLERİLE
DE EMRİNİZDEDİR

